

ŠIANDIE VILNIAUS MINĖJIMO DIENA

1920 metų spalio mėnesio 9 dieną Lenkų Želigovskis smurtu pagrobė Vilnių. Visa Lietuva liudi del to ir žada kovoti tol, kol istorinė Lietuvos sostinė bus vėl atvaduota. -- Chicago lietuviai šandie minės Vilniaus pagrobimą masiniame mitinge Lietuvių Auditorijoje 8 valanda vakare.

Kaip "renegatu" virtęs sovietų diplomatas išstruko iš baisiosios "čekos" nagų

Areštuotas bolševikų ambasados Paryžiuje tarėjas atsisakė vykti į Maskvą aiškintis del savo "erezijų". -- Pabėgęs iš arešto ambasadoj, su francužų policijos pagalba išvado įkaitais laikomus savo žmoną ir sunų

Chicago Daily News korespondentas Paryžiuje, Paul Scott Mowrer, praneša įdomią istoriją apie tai, kaip vienas "renegatu" virtęs sovietų diplomatas Paryžiuje išstruko iš baisiosios "čekos" nagų ir, su francužų policijos pagalba, išgelbėjo savo žmoną ir dešimties metų sunų iš sovietų ambasados, kame jie buvo įkalinti kaip įkaitai.

Tasai sovietų diplomatas yra Besiedovskis, nuo 1927 metų buvęs ambasados tarėjas. Jis buvo tikriausias komunistas, bet pastaruoju metu ėmė kai kuriais atžvilgiais nebesutikti su sovietų valdžios politika. Jis, pav., atvirai pareiškė nuomonę, kad rekvizavimas grūdų iš rusų ukinkų visai pigi kaina, o pardavinėjimas jiems manufaktūros daiktų brangia kaina kelias valstiečiuose pavojingą nepasitenkinimą. Jis sakė, kad sovietų valdžia tokią savo politiką turinti pakelti. Ji turinti mokėti ukiniams brangiau už jų kviečius, ir pigiai pardavinėti jiems reikalingus padargus ir manufaktura. Dar daugiau. Užsikrėtęs, matyt, "prakeiktu" kapitalistiniu ir buržuaziniu demokratijos supratimu, Besiedovskis siūlė įvesti Rusijoje laisvus sovietų rinkimus.

Visa tai, žinoma, greitai pasiekė Maskvą, ir ėmiant prieš keletą dienų į Paryžių atvyko tiesiai iš Kremlio čekos agentas. O čekos agentas, einant sovietų sistema, yra, kaip žinia, daug aukštesnis valdininkas už bet kurį sovietų diplomata.

Tas agentas apsigyveno ambasadoje, ir praicitos savaitės trečiadienį pasišaukė į savo kambarį nelaimingą Besiedovskį kvotai.

Besiedovskis su savo nuomonėmis nebesitvėrė. Jis drąsiai pasakė čekistui, kad esąs įsitikinęs, jogei tėsimas dabartinės sovietų politikos yra pavojingas, nes tokia politika vis

labiau ir labiau kirsina Rusijos ukinkus prieš pačią sovietų valdžią.

"Bet juk tai erezija!" sušuko čekos agentas ir pasakė, kad Besiedovskis umai turis vykti į Maskvą ir ten pasiaiškinti.

"Nieku budu!" atsovė diplomatas. "Jokių mano pasiaiškinių jie ten neklausys ir nepaisės. Aš geriau visai pasitrauksiu iš ambasados, bet pasiilksiu Paryžių, kur galėsiu mąstyti ir gyventi kaip tinkamas."

Ir tuo metu, kai jo žmona pakavo daiktus į valizas, Besiedovskis lipo žemyn pasišaukti porą taksikebų savo šeimai ir багаžui, bet ties priešakiš nėmis durimis jam pastojė keilią du sovietų žandarai.

"Jūs esate areštuoti!" suriko jie ir, atstatę revolverius, įsakė jam grįžti atgal į savo kambarius.

Besiedovskis, galvą nuleidęs, grįžo atgal, bet, pasišalinęs nuo žandarų, jis užpakalinėmis durimis išstruko į sodą, persirto per aukštą tvorą į svetimą kiemą, iš to į trečią, ir po to bėgo jau tiesiai į artimiausią policijos stotį. Pasipasakojęs, kas atsitiko, jis prašė policiją padėti jam išgelbėti iš ambasados savo žmoną ir sunų, kurių laisvei ir gyvybei gresias pavojus.

Dalykas buvo keblus. Sveitimų valstybių ambasados visur naudojasi ekstrateritorinėmis teisėmis. Tad ir į sovietų ambasadą francužų policijai užginta įeiti. Kaip čia padarinti?

Po ilgų galvojimų ir pasitarimų pagaliau klausimas buvo išspręstas taip: Kadangi ambasados galva visados turi teisę prašyti, kad ekstrateritorialumas būtų laikinai suspenduotas; kadangi čekos agento francužų policijai visai neegzistuoja; ir kadangi ambasadorius Dovgalevskis yra išvykęs į Londoną derėtis su Anglijos vyriausybe del santykių atsteigimo, to dėliai Besiedovskis, kaip tarėjas, yra laikinis ambasados galva. O kadangi jis prašo ekstrateritorialumo suspendavimo, tai francužų vyriausybė taitai padaro.

Ir francužų policija atvyko į sovietų ambasadą. Jai užėmė keletą valandų, kol įtikino ambasados žandarus, kad jie turė paleisti Besiedovskio žmoną, sunų ir jų багаžą, bet pastarieji gal gale buvo paleisti.

Besiedovskis apsigyveno viename Paryžiaus viešbučiu, ir svarsto, kaip čia dabar reikės gyventi ir duoną pelnytis buržuaziniame visuomenėje.

Nušautas valdžios liudinkas Indianos butlegrių byloj

SOUTH BEND, Ind., spalio 8. -- Praeitą naktį čia buvo nušautas East Chicagos prekinkas Samuel Goldberg. Manoma, kad jį nušovė butlegeriai ar jų sėbrai. Goldberg buvo vienas liudinkų, kurių liudijimai remianties buvo areštuoti 213 asmenų, kaltinamų del prohibicijos, narkotinių ir patvirkimo įstatymų laužymo.

Byla del Gastonijos policijos viršininko nušovimo

Deputy Sheriff Roach, prokuratorius liudinkas, siulo visus "rusų raudnuosius" išsaudyti

CHARLOTTE, N. C., spalio 8. -- Teismo kambarys, kur tardoma byla septynių komunistų, kaltinamų del nušovimo Gastonijos policijos viršininko O. F. Aderholto per teklišti jmonių darbininkų streiką. Kaltinamieji yra: Fred Erwin Beal, W. M. McGinnis, George Carter, Joseph Harrison, Louis McLaughlin ir K. W. Hendricks. Jie jau taip ilgai tardomi, kad nuolat atkartojami kaltinimai jų visai nebejaudina.

Vakar buvo klausinėjami kaltinamuosius prieš kalbėjimąsi. Viena moteriskė, Mrs. George McMahon, kuri gyvena netoli nuo komunistinės unijos įstaigos, pasakojo, kad apie pusvalandį prieš saudyvą ji tuomet girdėjus juos, komunistus, rėkujant: "Imonėms mušeikos ir policininkai yra velniai. Muškite juos, saudykite kaip sunis."

Deputy Sheriff A. J. Roach buvo svarbiausias valstybės liudinkas. Jis pasakojo, kad deputy Sheriff Hoard, Gilbert ir Ferguson su policijos viršininku nuėję tuomet į unijos įstaigą, kame jie girdėję esant netvarkos. Iš unijos įstaigos pasigirdė du šūviai, o nuo trečio šūvio jis pats parkrėtė. Atsibudęs tik ligoninėje, privarytas šratu. Ligoninėje jis išguldė aštuoniolika dienų. Tą vakarą šūviai ėję iš unijos salės, ir jis girdėjęs ten šūkavimus: "Šaukite juos, šaukite."

"Šį rytą, sėdėdami teisme užpakali kaltinamųjų, ar jų nesakėte, kad 'tie rusų raudonieji turėtų but išgabenti laukan ir sušaudyti?'" paklausė Roachą gynėjas.

"Aš sakiau, kad tokiais savo pamokslais jie riaušes tik ir kelia. Jei jie negali but gėri piliečiai, tai jie turėtų but išgabenti laukan ir sušaudyti. Taip aš sakiau. Nė kokių rusų mums čia nereikia. Jie nė į Dievą netiki. Tokių žmonių mums čia North Carolinoj nereikia."

7 meksikiečiai prigėrė jų valčiai sudužus

MEKSIKOS MESTAS, spalio 8. -- Jų motorinei valčiai sudužus, kaip čia dabar reikės gyventi ir duoną pelnytis buržuaziniame visuomenėje.

8 užmušti, 800 liko be pastogės per tornadą Pietų Afrikoj

JOHANNESBURG, Pietų Afrikos Sąjunga, spalio 8. -- Be didelės materialinės žalos, kurią padarė praeitą sekmadienį siautęs Johannesburgo priemiesčiuose tornadas, kiek žinoma aštuoni asmenų buvo užmušti ir 800 žmonių palikti be pastogės. Materialiniai nuostoliai siekia, kaip apskaičiuoja, daugiau ne 3 1/2 milijono dolerių.

Italija "sveikina J. V. ir Anglijos laivynų sutarimą"

ROMA, spalio 8. -- Itakinčias italų laikraštis Giornale d'Italia sako, kad Anglijos ir Jungtinių Valstybių sutarimą jūros jėgų apribojimo klausimu Italija sveikinsianti "prisiidėjimu ir su rezervacijomis."

Fašistai dirbą taikai, sako Mussolini brolis

MILANAS, Italija, spalio 8. -- Arnaldo Mussolini, Italijos diktatoriaus brolis, savo redaruojamame laikraštyje Popolo d'Italia kalbėdamas apie prezidento Hooverio ir Britų premjero MacDonaldo konverzacias Washington, sako, kad fašistų režimas taip pat nuosirdžiai stengisias del taikos. Italija nebijanti nė kokių puolimų ir pati mananti nieko puliti.

Ispanija laikys didelius laivyno manevrus

MADRIDAS, spalio 8. -- Antroje šio mėnesio pusėj Tarpžemio juroj įvyks dideli Ispanijos laivyno manevrai. Dallyaus septyniadesimt įvairių rūšių karo laivų, jų tarpe keturiolika submarinų.

San Juan, Porto Rika. Pulk. Theodoras Rooseveltas vakar čia tapo inauguruotas Porto Rikos gubernatorium.

Francijos komunistų partija skaldosi; vadai metami laukan

PARYŽIUS, spalio 8. -- Francijos komunistų partija suskilo. Maskvos įsakymu iš partijos tapo išmestas generalinis sekretorius M. Semar. Išmesti tapo taipjau toki vadai, kaip V. Courtier, žinomas revoliucinis poetas, ir Panait Istrati, žymus komunistų rašytojas apysakininkas, žinomas kaip francužų Gorky.

Prem. MacDonaldas apleis Washingtoną ketvirtadienį

Prezidentas Hooveris sako, kad pasikalbėjimai tebedami visiško atvirumo dvasioj

WASHINGTONAS, spalio 8. -- Didžiosios Britanijos premjeras MacDonal'd su savo dukterija Izabele šandie po pusryčių apleido Baltuosius Rūmus, kur jie nuo praėito šeštadienio buvo prezidento Hooverio ir jo žmonos svečiai.

Iš Baltųjų Rūmų jie parvyko į Britų ambasadą, kame pasiliks iki išvažiavimo ateinantį ketvirtadienį į Philadelphia ir New Yorką, o iš ten į Kanadą.

Prezidentas Hooveris šandie pasikalbėjime su spaudos atstovais pasakė, kad pasikalbėjimai su premjeru MacDonal'du esą tebedami visiško atvirumo ir nuosirdumio atmosferoj ir kad nė vienas jų neturys ko nuo vienas antro slėpti. Pasikalbėjimuose juoda ieškoje tik tokių dalykų, kurie keltų didesnį draugiškumą tarp Amerikos ir Didžiosios Britanijos žmonių.

Senato komisija pradės "lobės" tirinėjimą

WASHINGTONAS, spalio 8. -- Senato komisija, paskirta kongreso prieškambarininkų darbam iširti, susirinks ateinantį ketvirtadienį tirinėjimo planui sutaisyti. Tirinėjimas prasidės ateinančią savaitę.

Indijonų Vasara

Pas mus Amerikoje, o Lietuvoje dabar yra vėlyvas ruduo. Dermė šiemet buvo nepergeriausia, todėl ne kiekvieno gaspadoriaus aruodas pripildytas. Neužmirškite savuosius. Pasidalinkite ką turite.

Naujienos pasiūnia pinigų paštu ir telegrama. Pinigai išmokami į trumpiausią laiką.

Siųsti pinigus per Naujienos yra labai saugu, nes Naujienos apsaugoja Jūsų pinigus savo turtu ir savo geru vardu.

Naujienų ofisas atdaras nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 po piet.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

LIETUVOS ŽINIOS

Šoferį Adavionį teismas nubaudė kalėjimu

KAUNAS. -- Kauno apygardos teisme buvo nagrinėjama šoferio Kuro Adamonio byla, kuris 1927 m. vairuodamas autobusą, važiuodamas per Vilkijos miestelį nuo kalno, apvirtio ir sužeidė 8 keleivius, užmušė ant trotuaro stovėjusius du vaikus ir vieną vyrą.

Teisman buvo iškvieisti visi nukentėję ir daug liudinkų. Nukentėję pareiškė civilinį ieškinį už gydymąsi ir nustojimą darbingumo.

Teisme konstatuota, kad šoferis nebuvo ganėtinai pasirengęs savo profesijai ir ta yra svarbiausia priežastis, del kurios įvyko katastrofa.

Valstybės gynėjas, remdamasis bylos daviniais ir eksperto pažino kalto šoferį ir kaip didžiausios Lietuvoje autobuso katastrofos kaltininką reikalavo nubauti.

Teismas nubaudė Adomonį 1 metais 6 mėn. graso kalėjimo ir atėmė šoferio teises. Civiliniams ieškovams leido išskelti bylą atskirai. Adomonis teisme areštuotas, padėtas kalėjimui ir tik už 5,000 litų užstato galės luti paleistas.

Berlyne, Vokietijos sostinėje, praicitais metais buvo 7,592 šeimų išsiskyrimai.

Leningrade kartais per vieną naktį areštuojama iki 900 žmonių už girtybę.

Londono dabar pradėjo daryti nedegamą medį iš šiaudų, vadinamą solomitu.

Lewistone, Me., vakar buvo jaustas lengvas žemės drebėjimas.

Terre Haute, Ind., tapo sumintas Raymond Hollobaugh, Armstrong Furniture krautuovės vedėjas, kaltinamas del nušovimo savo žmonos.

Kas Yra Vilnius?

Vilnius yra Lietuvos sostinė — atsakys kiekvienas lietuvis.

Bet jei mes paklausime kas tai yra sostinė—tai išgirsime labai įvairių atsakymų.

Sostinė kilo tur būt iš žodžio "sostas". O "sostas", tai sėdynė, ant kurios sėdasi imperatoriai, karaliai, kunigaikščiai ir apskritai dideli, o kartais ir visai maži valdovai. Sostinė pavadintas miestas, kuriame yra sostas.

Analogijos budu sostinė vadinamas ir kiekvienas miestas, kuriame reziduoja šalies vyriausybė.

Jeigu tat sostinės vardu pas mus suprasime tik miestą, kuriame vyriausybė reziduoja arba turi reziduoti, tai suprantama, kad sostinė iš esmės visai jau nėra taip svarbi. Ar ne vis tiek kur vyriausybė reziduoja.

Vilniuje negalima—tegu sau kraustosi į Kauną. Negalima butų ir Kaune—tai galima šiauliuose arba Klaipėdoje. Argi jau taip svarbu kuriame mieste vyriausybė gyvena?

Jeigu mes tik taip sostinę suprasime, tai tada ir Vilniaus reikšmė nėra jau tokia didelė.

"Žinoma, mano sau piliėtis, Vilnius yra gražus didelis miestas. Jame ir valstybės įstaigoms ir vyriausybei ir valdininkams ir paprastiems piliečiams butų erdviau, gražiau, bet tai nėra jau taip svarbu. Ilgainiui ir Kaunas išaugs, prisistatys gražių rumų ir bus gal neblogesnis už Vilnių".

Tačiau žodis "sostinė" nieku budu neišreiškia tos reikšmės, kokią turi Vilnius Lietuvai. Lietuvai reikšia daug daugiau negu valdžios rezidencija.

Vilnius mums svarbus ir brangus ne delto, kad tai didelis gražus miestas, kuriame turi reziduoti Lietuvos valdžia. Vilnius mums svarbus delto, kad apie jį augo ir brendo mūsų tauta.

Kas tai yra tauta? Dauguma mano, kad tauta — tai tik visuma gyvenančių ir prie vienos tautybės prisipažintančių žmonių. Toks tautos supratimas yra klaidingas. Žmonės yra tik viena iš sudarančių tautų dalių. Žmonės tai tik tautos medžiaga.

Tauta susidaro iš trijų dalių: žmonių, kultūros ir teritorijos. Teritorija tautos sąvokoje, užima nieku budu ne paskutinę vietą. Be teritorijos negali būti tautos. Tautos auga iš teritorijos kaip ir augalai. Teritorija labiausia nulemia tautos budą.

Kaip tik tauta pakeičia teritoriją, ji pakeičia tiek savo budą, kad virsta jau kita tauta..

Istorija teikia mums pakankamai pavyzdžių. Normanų tautos dalis nuvykusi į šiaurės Pranciją, kuriai davė net savo vardą, užmiršo savo kalbą, papročius ir su kitomis tautomis sudarė vieną didelę francuzų tautą. Kita vėl normanų dalis, nuvykusi į pietų Italiją ir įsteigusi ten savo valstybę pamažėle virto italais. Germanų tautos taipgi pakeitusios savo teritoriją ir įsteigusios savo valstybes, vienos Italijoje, kitos Ispanijoje, greit nustojo visų savo germaniškumo požymių ir virto naujomis tautomis. Istorija nežino pavyzdžio, kur tauta pakeitusi teritoriją liktu ta pati tauta.

Teritorija yra pamatas, iš kurio tauta ima savo ir kuną ir dvasią.

Delto tautos taip teritoriją brangina. Kas yra Prancuzijai Elzas Lotaringija? Visai nedidelis emės sklypas, sudaręs vos 2,63% visos teritorijos. Vadinasi, Elzas Lotaringija Prancuzijai reikšia tiek, kiek Lietuvai du valsčiai, gulį kur nors pasieny. Ir tiems dviem valsčiams atvaduoti Prancuzija 40 metų ruošėsi karui, rizikavo išskelti pasaulinį karą, statė maž-

ne visą savo egzistenciją ant kortos, paklojo daugiau dviejų milijonų savo geriausių vyrų, paleido į orą turtų milijardus, įbrido į skolas, iš kurių nežinia kada ir kokiū budu išbris. Visa tai del mažo teritorijos sklypo! Taip pat rizikavo ir Italija, kad atgautų Triestą ir Trentiną, kurie Italijai reikšia ne daugiau kaip Elzas Lotaringija Prancuzijai.

Sitai pat tautos brangina savo teritorijas!

O Vilnius Lietuvai tai ne Elzas Lotaringija Prancuzijai.

Vilnius Lietuvai— tai visas treddalis Prancijos su Paryžium. Ar francuzas galėtų įsivaizduoti Pranciją be Paryžiaus. Nieku budu. Paris — c'est la France (Paryžius tai Prancija), sako francuzas. O juk Vilnius turi lygiai tą pačią reikšmę Lietuvai, kaip Paryžius Prancuzijai. Kaip apie Paryžių augo Prancuzijos kunas, bujėjo ir kristalizavosi jos dvasia, taip Lietuvos kunas ir dvasia apie Vilnių.

Ir ne tik augo, bet ir pasiliko suaugę, taip, kad atplėsti jie niegali laikytis savo pirmykščia forma. Atplėsta nuo savo kamieno Vilniaus, lietuvių tauta nuštoja buti tuo, kuo ji yra buvusi. Lietuvių tautos tikra savo prasme tuomet nebus. Šiandien lietuviai gailina save viltimi, kad jie Vilnių atvaduos. Bet juk amžinai tuo budu gaivinti save nebus galima. Nepaisant visų gražių žodžių, jeigu toks nevelkimas tęsis ir toliau, tai pagaliau kiekvienam turės paaiškėti, kad Vilniaus atvadamis yr mirażas, iliuzija, savęs apgudinėjimas. Yra jau tokių ir šiandien, kurie taip mano. Kada pradės taip manyti visa tauta, jis taps ne tik materiališka, bet ir dvasiška nuo Vilniaus atplėsta. Tai jau nebebus daugiau lietuvių tauta, kokia ji buvo. Tai bus tautos skeveldra.

Kas iš tos skeveldros pasidarys—nežinia.

Taigi šitokioje šviesoje patatytas Vilniaus klausimas — o tik tokioje šviesoje jis ir galima statyti—įgyja ypatingos reikšmės. Vilniaus klausimas

darosi mūsų tautos likimo klausimu.

Istorija pastatė mums uždavinį: gelbėti tautos likimą. Šitą uždavinį istorija stato lietuvių tautai ne pirmą kartą. Jis buvo pastatytas XIV amžiuje, kada Lietuvą grasino sunaikinti kryžiais pasipuošę žmonės. Kelios lietuvių kartos vedė mirties kovą ir pagaliau laimėjo. Laimėti jiems buvo lengva: prieš Lietuvą ėjo visa Europa. Ir vis tik laimėjo.

XIV amžiuje lenkai, lygiai kaip šiandien, taikėsi pagrobti Vilnių ir visą Lietuvą. Jie jau sėdėjo Vilniuje kaip ir šiandien.

Tačiau lietuviai lenkus išginė ir Vilnių atvaduvo. Vieni nebepajėgė išginti—rado sąjungininkų ir vis tik Vilnių išvaduavo.

Gera pamoka mums! Iš "Neužmiršk Liet."

"Naujas Smagunus Theatre".
AMERICAN OPERA CO.
 MAJESTIC THEATRE
 Jūs galite suprasti ir pasigėrėti kiekvieną jų žodžiu.
 PROGRAMAS
 Ši vakarą 8:45—"Yolanda of Cyprus" (Pasaulinė Premiera); ketvergo "Pigaro"; penktosios—"Carmen"; subotą dieną—"Martha"; subotą vakarą—"Yolanda of Cyprus".
 SPALIO 14 SAVAITĖ
 Penktosios—"Yolanda of Cyprus"; utarninė—"Faust"; seredoj—"Heterly"; ketvergo—"Carmen"; penktosios—"Pigaro"; subotą dieną—"Yolanda of Cyprus"; subotą vakarą—"Carmen".
 Bilietai: 60c, 75c, \$1.50, \$2, \$2.50, \$3.

MILDA THEATRE
 3140 S. Halsted St.
 Utarninke, Seredoj ir Ketvergo, Spalio 8, 9 ir 10
 Bus rodoma visas kalbantysis paveikslas
"Half Marriage"
 dalyvaujant Olive Borden, Morgan Farley
 Taipgi Vitaphone Vodevilio Aktai
 Kalbantį komedija "Hunt for Tiger"
 Kalbančios žinios.

Mūsų Linkėjimai -- Vilnius Lietuvai!

Nepriklausoma Lietuva nėra pilna Lietuva, kol neatgaus atgal nuo lenkų Vilniaus!

Mes, Amerikos lietuviai, kiekvieną metą rengiame protestus ir reikalaujame, kad lenkai grąžintų Vilnių atgal Lietuvai.

Jau devyni metai praėjo, kaip lenkai laiko savo globoj Vilnių. Mes nepaliumsim reikalavę, kol Vilnius nebus grąžintas Lietuvai.

Universal State Bankas visuomet sakė ir sakys: "Mes be Vilniaus nenurimsim!" Musų bankas daug yra prisidėjęs prie tų masinių Amerikos lietuvių protestų del Vilniaus atvadamimo. Mes ir šiandien sakome: "Musų buvo Vilnius, musų bus!"

UNIVERSAL STATE BANK
 3252 So. Halsted Street
 Chicago, Illinois

DVI DIDŽIAUSIOS LIETUVIŲ KRAUTUVĖS CHICAGOJE

Peoples Furniture Co

Skelbia Didelį Išpardavimą

RADIO ir PIANŲ

Kainos dar negirdėtai nužemintos—Parsiduoda veik pusdykiai!

Šis išpardavimas nedaleis nei vienam žmogui pasilikti be radio ar piano, kuris tik atsilankys į musų krautuves per šį išpardavimą. Nes žmonės, kurie dar neturi radio ar piano, dabar susilaukė tokį laiką, kad nebereikia mokėti šimtais dolerių, bet gali nupirkti Lietuvių didžiausiose krautuvėse už desėtkus dolerių puikų muzikalį instrumentą—Pianą ar Radio. Žemiau talpiname tik keletą pavyzdžių, bet atsilankę į bile vieną musų krautuvę rasite šimtus nepalyginamų vertybių, nes šios krautuvės užlaiko geriausių išdirbysčių Radios ir Pianus—

R. C. A. Radiolas, Majestic, Atwater Kent, Zenith, Fada, Balkite, Kimball Radios, Kimball pianus ir tt. Mesk kitus užsiėmusius į šalį ir buk musų Krautuvėse šiandien. Neatbutinai matyk šiuos bargenus!

RADIOS

Puikiausias R. C. A. Radiolas 33. Vėliausio pagerinimo be tubos tik

\$54.00

\$175.00 Steinite elektrinis radio setas, kaip naujas —

\$55.00

\$250.00 vertės Sonora Radio, elektros. Puikiame kabinete, kaip naujas

\$60.00

R. C. A. elektrinis Radiolas. Mados 18, Naujas, be tubos

\$85.00

\$175.00 Atwater Kent, nauji Radiolas, pilnai įrengti del vartojimo

\$99.00

\$200.00 Atwater Kent Radios, įrengti pilnai puikiam kabinete, po

\$75.00

Vartoti Radios, gauti į mainus ant naujų— gero padirbimo—grąžijanciam padėjime, platus pasirinkimas, po—

\$5.00, \$7.00, \$10.00, \$12.00 ir augščiau

Radiola 41
 Dynamic Loudspeaker

Grojikliai Pianai

\$300 vertės Mueller & Bach grojiklis Pianas, raudonmedžio, vartotas, tik	\$80.00
\$450.00 vertės Kerzheim Grojiklis Pianas, riešuto medžio, vartotas	\$110.00
\$500.00 vertės Kimball Grojiklis, perbudavotas, groja kaip naujas	\$138.00
\$650.00 vertės Schultz & Smith naujas riešuto medžio, Grojiklis Pianas	\$195.00
\$695.00 Kimball Grojikliai, kaip sampeliai arba demonstravimui	\$298.00
\$850.00 Kimball Grojikliai, kaipo sampeliai arba demonstravimui	\$375.00

Gramafonai

Geriausių išdirbysčių vartoti, bet pilnai užtikrinti, po

\$8.00, \$10.00, \$12.50, \$15.00 ir augščiau

Lengvų Išmokėjimai Suteikiami Visiems

Krautuvės atviros šeštadienio, Antradienio ir Ketvirtadienio vakarais ir Nedėliomis pagal sutartį.

Pranešk — Hemlock 8400—arba Lafayette 3171

THE PEOPLES FURNITURE CO.
 SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
 Inc. FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
 BETTER HOMES
 EVERYTHING For The

4177-83 Archer Avenue - - - - - 2536-40 West 63rd Street
 Kampas Richmond St. Kampas Maplewood Ave.

KORESPONDENCIJOS

Racine, Wis.

Gerai pavyko jaunuolių vakarienė

SLA. 100 kuopa per du mėnesius laiko suorganizavo naują SLA. 369 jaunuolių kuopą iš čia gimusių ir augusių jaunuolių. Trečiam mėnesiui, rugsėjo 29 d., užbaigimui to kultūrinio darbo suruošė del jaunuolių naudos įkurtuvių vakarėlį Union Hall. Prisidėjo ir jaunuoliai prie ruošimo vakarėlio, bet daugiausiai dirbo Stasys Gibavičius. Teko ir man prisidėti; padėjo ir S. Mockus.

Publikos prisirinko pilnutėlė svetainė. Seniai prie mus buvo toki jauki draugiška ir skaitlinga publikos vakarienė. Džiaugėsi ir liko patenkinti visi dalyvavę svečiai. Vartota dvi svetainės,—viena šokiams prieš ir po vakarienės, antra valgiams. Susitvarkė du stalai apdėti valgiais ir papuošti kvietkomis. Visą svetainę išpuošė p-lės Alice ir Rose Philip. 8:30 sukviešti svečiai prie stalų: prie vieno susodinti jaunuoliai, prie kito augė. Laikė vakarienės prasidėjo programą. Man teko garbė jaunuolių pirmutinį puotą būti tvarkdariu. Nuo jaunuolių kalbėjo organizatorius William White. Iš Kenosha jaunuolių kuopos atvykusi viešnia Mariutė Williams sudainavo dvi dainas. Del augusių "Kur bakūzės samanota", antra jaunimui anglų kalba "The Mystery of Life". Akomponavo taip jau kenoshiet p-lė Lucija Balcaitytė. Pianu solo skambino ir iš Chicago viešnia p-lė Milda Mockiūtė. Dar urėtų du numeriai, bet nenorint ilgai svečių trukdyti liko neįspildytai.

"Midnight Frolickers" orkestras pilnai patenkino šokėjas. Leista dėžė saldainių išlaimėti. Laimėjo svečias iš Chicago Jeronimas Mockus. Dalyvavo šio vakarienės svečių ir iš So. Milwaukee. Tai p. Jurkų šeima. J. Jurkus yra apskrities organizatorius. Baigta šis linksmas vakarėlis vėlai su gera tvarka ir visų patenkinimu. Turiame ačiū vardu jaunuolių vi-

siams dalyvavusiems svečiams, ypač programo dalyviams. Liks nemažai jaunuoliams pelno.

Myklo Vėjuno vardadienio vakarienė

Pasidarbavus ponioms Samalionienei ir Žičkienei suruošta šauni M. Vėjuno pagerbimo jo vardadienio vakarienė 12th St. Hall. Toj vakarienėj buvo visko: įvairiais valgiais ir gėrimais stalai nukrauti. Vėl vestuvių orkestras linksmino svečius, o tų svečių linksmūmėlis, tarsi jie rojūtje būtų. Na, ir linksma buvo.

Mykolu Vėjunui už jo gerą darymą del visų iš visų susilaukė tokio pat atlyginimo. Išteikta dovanų vertės už \$80 dolerių. M. Vėjunas priėmęs dovanas širdingai ištare ačiū ir liko labai patenkintu, sako: Maniau, kad mane niekas Racine nežino tarsi bučiau vienui vienas, bet dabar matau, kad turiu daug gerų savo draugų. Svečių suėjo virš šimto. —M. Kasparaitis.

Grand Rapids, Mich.

Gastonijos streikas ir komunistai

Trečiadienį, spalio 2 d., mūsų komunistai parsikvietė iš Chicago žinomą baršką A. Bimbą pasakyti prakalbą apie Gastonijos darbininkų streiką. Prakalbos įvyko Lietuvos Sunų ir Dukterų Dr-jos svetainėje.

Neturėdamas kito užsiėmimo nuejau ir aš pasiklausti, nes jau seniai bebuvau girdėjęs bolševikų prakalbas. Šukis, kaip pirmininkas, pasakė kokiomis temomis Bimba kalbės. Pirmą kalbą apie streikuojančius Gastonijos darbininkus, antra tema apie Lietuvą. Reiškia dvi temas. Tikrenybėj vienok kalbėjo šešiom temom: Gastonijos streiką, Lietuvą, Kiniją ir Rusiją, Rusijos aeroplanus ir Amerikos lietuvius laikraštija. Jeigu rašant korespondenciją, rašytum taip, kaip kalbėta, tai skaitytojas pasakytų, kad "something wrong" su tuo korespondentu. Pirmoj kalboj apie streikičius Bimba pasakė, kad jie, komunistai, suorganizavo tvirtą uniją, ir išsukė darbininkus į streiką del pagerinimo darbininkų buvio. Sakė, kad nuo šių metų prasideda

tikras revoliucinis darbininkų judėjimas. Esą reikia tikėtis, kad trumpoje ateityje Amerikos darbininkai padarys kapitalui galą šioje šalyje. Pro ašaras prašė susirinkusių kuodaugiau aukų, kad tam kruvinam Gastonijos terorui padaryti galą.

Čia noroms ar nenoroms turio priminti, kad tas kruvinas skerdynes išsukė niekas kitas, kaip tik patys komunistai. Vos spėjo komunistai suorganizuoti porą šimtų darbininkų į savo uniją, ir tuoj išsukė į streiką neatsižvelgdami į tai, ar jų unija užtektinai stipri, kad galėtų kovoti prieš darbdavius atsilaikyti. Ir darbininkai, mažai patyrę organizacijos veikime, paklausė komunistų ir išėjo į streiką. Ir šiandien liejasi nekaltų žmonių kraujas. Kur darbininkai mažiau organizuoti, ten iš darbdavių pusės sutinkamas žiauresnis pasipriešinimas. Bet komunistams kas galvoj ar streikas bus laimėtas, ar ne. Šiandie doleriai ritasi ir jų kišenės. Ir juo tas kruvinas terorą ilgiau tęsis, juo

komunistams bus daugiau progos dolerių prisikolektuoti. Ar ilgai darbininkai dar leis, kad tokie gaivalai, kaip komunistai juos mulkintų?

Antroj kalboj, tai yra po aukų rinkimo, kalbėjo apie Lietuvą. Sakė, kad dabar Lietuvos socialdemokratų ir liaudininkai ištižė ir likę tik du frontai: fašistų ir komunistų. Jau čia kiekvienas protaujas žmogus pasakys, kad Lietuvoje komunistai tiek ištižė, kad su jais tenais niekas nesiskaito.

Apie Rusijos ir Kinijos kivičius sakė, kad pasaulio imperialistai siundo Kiniją, kad tik kariautų prieš Rusiją. Dar pridėjo, kad laike penkių metų Rusija turės karą su pasaulio imperialistais. Šitas paskymas atatinka biblistms, kurie sakė, jog 26 metais ateis Kristus ant žemės. Jau netoli 30-ti metai, Kristaus kaip nėra, taip nėra. Tas pat atsitiks ir su mūsų bolševikų pranašavimais. Toliau nusiskundė, kad Amerikos spauda mažai rašo apie sovietų lakunus, kurie atkeliauja į Ameriką.

Na, o kaip priėjo prie spaudos, tai jau čia nesigailėta įvairių kolonijų. "Naujienas" vadino social fašistų laikraščiu; "Tėvynės" redaktorius toks ir kitoks niekšas ir dar iš S.L.A., kurį sudaro 95% darbininkų alga ima, ir patarė naryams atsikratyti nuo tokių žmonių, kaip Vitaitis.

Tiesiai begėdis ir šmeižikas tas komunistų bimbalas. Ir visas tas komunistų parengimas man atvaizduoja subliūskusj automobiliaus tubą. Spėjai pripumpuoti, už kiek laiko ir vėl subliūško. Taip yra ir su mūsų komunistais. Jie laikas nuo laiko turi parsikviesti tokį kaip Bimba ar panašų, kad jiems tušėis makaulės pripumpuotų šmeižtu ir neapykanta prieš kitaip manančius darbininkus. Ir kol komunistai ir jų lyderiai nepaliaus varyti štokiai biauria agitaciją, kuri sukursto vienus darbininkus prieš kitus, tol darbininkai neprivalo turėti nieko bendra su tais gaivalais. —S. Naudžius.

PALENGVINO GYVENIMĄ MILIJONŲ

Nors jo vardas yra gerai žinomas vardas

TRINERIO KARTUS VYNAS

bet jis lengvino gyvenimą milijonams žmonių per 40 metų. Turėdamas vidurių suirimą visos aplinkybės tau bus nepakenčiamos, tavo nervingumą ir piktumą vengs visi ir kas rytą tu kelsi blogame upe ir piksi ant visko. Trinerio Kartus Vynas viską permaimo. Jis išvalo visa sistemą, atitaiso sukietėjimą, blogą apetitą ir galvos sopsėjimą, apkvaitimą ir protišką susmukimą ir tada išnaujo atgauni upą ir tinki darbi. Visose aptiekose. Dykai sempelis nuo Jos. Triner Co., 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

NEMOKAMO SEMPELIO KUPONAS, Dept. 24

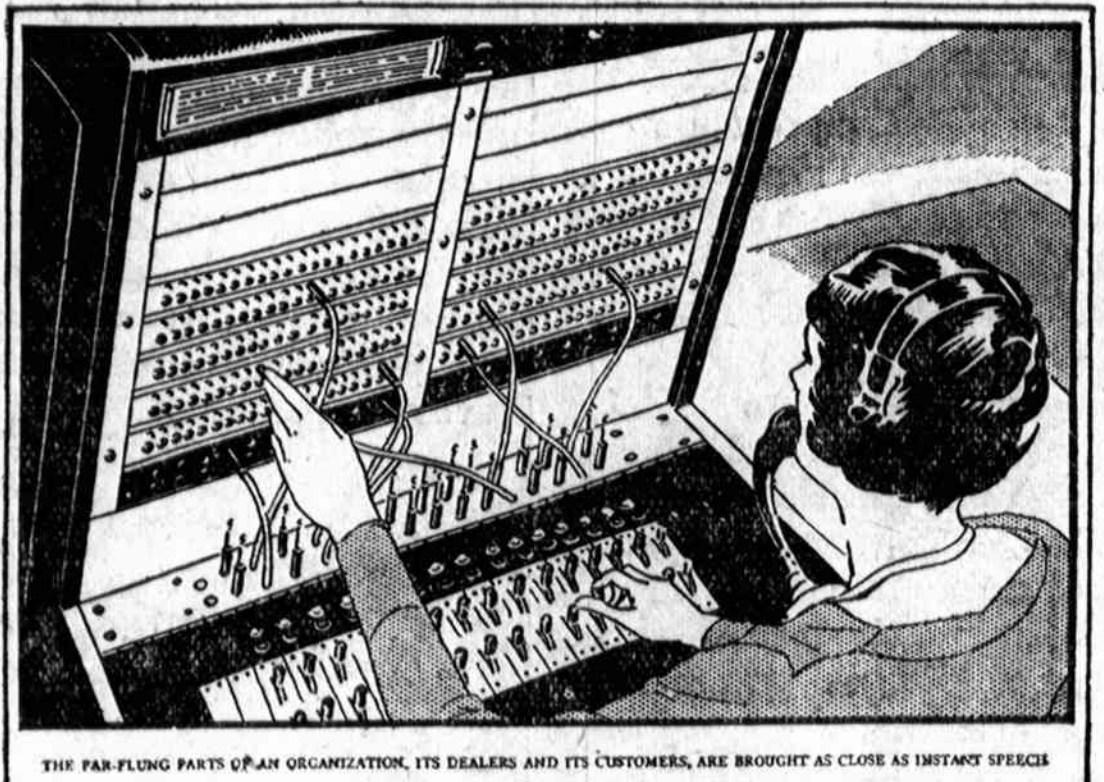
Vardas ..... Adresas ..... Miestas ..... Valstija .....

Made by Lambert Pharmacal Co., Saint Louis, U.S.A.

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Rusiškos ir Turkiškos Vanos 12th STREET Tel. Kedzie 8902 3514-16 Roosevelt Rd. art. St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

THE FAR-FLUNG PARTS OF AN ORGANIZATION, ITS DEALERS AND ITS CUSTOMERS, ARE BROUGHT AS CLOSE AS INSTANT SPEECH

Didelės pastangos išradimuose, didelės išlaidos...

BIZNIS, vartojantis telefoną, pašalina tolį ir laiką. Toliausia esančios organizacijos dalyis su jų pardavėjais ir kostumeriais yra surišamos kruvon tuojautine kalba. Namai, kaip ir ofisas, pasiekia nuolatos didėjantį ratą kainynų. Telefonas yra be nuovargio ir greitas. Jis atlieka pasiuntinystes arti ir toli, atlieka biznio reikalus, palaiko draugiškus ryšius. Išvedžioti po namą telefonai sutaupina laiką ir nuovargį. Jie suteikia ofiso komfortą ir patogumą moterims namuose. Eijimas prieky naujo vystymosi Amerikos gyvenime reikalauja didelių pastangų išradimų srity, didelių piniginių išlaidų. Bell System šiemet numatyto išlaidos del naujų dirbtuvių ir pagerinimo pataravimo siekia daugiau kaip 550 milijonų dolerių. Tai yra pusantro karto daugiau, negu kainavo Panamos kanalas. Šis programą yra dalis telefono idėlo, kad kiekvienas bile kur galėtų kalbėtis greitai ir už žemą kainą su bile kuo, bile kur. Nėra jokio apsisotijimo, jokio poilsio Bell Systemoje.

ILLINOIS' BELL TELEPHONE COMPANY BELL SYSTEM One Policy - One System - Universal Service

Sustok! Kada jums reikia pasitaisyti kokį nors šildomąjį ar verdamąjį pečių, eikit į NORTHWESTERN Stove Repair Co. Pataisymo Dalys del VISŲ PEČIŲ, FURNASŲ, BOILERIŲ ir GASINIŲ PEČIŲ 5 krautuvės Chicagoj 662 W. Roosevelt Road 176 West Lake Street 2355 Milwaukee Ave. 312 West 63rd Street 3209 E. 92nd Street NORTHWESTERN STOVEREPAIR CO.

BANKAS BUS UZDARYTAS SUBATOJ, SPALIO 12 D. — COLUMBUS DAY — LEGALĖ SVENTĖ. ATDARAS SEREDOJ, SPALIO 9 D., NUO 6 IKI 8 VALANDOS VAKARE. Antra Didelė Savaitė! Auksinių Pabaigtuvių Išlilmės Kiekvienas kalba apie rudens darbų Pabaigtuvių Išlilmę, kuri dabar yra švenčiama šiame banke. Nestebėtina, kad kalba, nes tai yra visai nepaprastas įvykis. Visi, kurie dalyvauja, gauna piniginius prizus, siekiančius nuo 25c sidabru iki \$10.00 auksu. Laimikio biletai taipjau duodami ant Zenith radio, rankomis išsodinto stalo, auksu išpuoštos francuziškos kedės ir daug kitų gražių daiktų. Kiekvienas kviečiamas! Prizai del visų! ATEINANTI SAVAITĖ YRA PASKUTINĖ SAVAITĖ PABAIGTUVIŲ IŠKILMIŲ — ATEIKITE ŠIANDIE CENTRAL MANUFACTURING BANK DISTRICT TRUSTINE KOMPANIJA 1110 West 35th Street VALSTIJINIS BANKAS CLEARING HOUSE BANKAS

Tiktai Pagalvokit! \$5 CASH Ir mes atvešime šį puikų radio į jūsų namus, pilnai įrengtą su tubomis. 7-Tubų Elektrikinis RADIO (SU RECTIFIER) Pilnai Įrengtas 7-Tubų RADIO Tik už \$76.00 Jis padarytas pardavimui už daugiau negu \$160 30 Dienų išbandymui jūsų namuose Šis puikus elektrinis radio gražiame riešuto medžio užbaigimo console cabinet'e, bus atveštas į jūsų namus mainymui ir jūsų seną instrumentą. Tai yra labai geras, rinktinis radio. Išduoda stiprų ir gražų balsą. Arba atsilankykit pas mus anksti šiandie pasirengę pirkti šį PUIKŲ RADIO. Jei negalite atsilankyti, tai atsiųskite šį kuponą. JOS. F. BUDRIK, INC. CHICAGO, ILL. 3417-21 South Halsted Street. Aš manau pirkti radio ir norėčiau gauti tą už \$76. Atveškite į mano namus del demonstravimo. Vardas ..... Adresas ..... Telefonas ..... JOS. F. BUDRIK, Inc. 3417-21 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500
Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$5.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakykimo kaina
Chicagoje - paštu

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviems mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoj, paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviems mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigų reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.	

SPALIŲ DEVINTOJI

1920 m. spalio 9 dieną Lenkų kariuomenė, vedama generolo Żeligovskio, įėjo į Vilnių.

Dvi dieni prieš tai Suvalkuose Lietuvos ir Lenkijos atstovai buvo pasirašę mušių paliaubų sutartį, pasižadėdami sienų tarp Lietuvos ir Lenkijos klausimą išspręsti derybomis.

Tuo pačiu laiku, kai Lenkijos įgalotiniai vedė pertraktacijas su Lietuvos delegacija dėl sustabdymo karo, tai, maršalo Pilsudskio įsakymas, generolas Żeligovskis vedė savo legionus linkui Vilniaus. Ir vos buvo padėti lenkų parašai su Suvalkų sutartim, kaip prasidėjo lenkų puolimas prieš lietuvių pozicijas.

Turėdami daug didesnių jėgų, negu lietuviai, Żeligovskio pulkai po smarkių ir kruvinių mušių paėmė Lydą, paskui Ašmėną ir geležinkelio stotį Soly, perkirdami susisiekimą tarp Vilniaus ir Molodečno. Lietuviams teko evakuoti (iškelti) savo įstaigas iš Vilniaus, ir penktadienį, spalio 9 d., 5 val. popiet, Żeligovskis įmaršavo į Lietuvos sostinę su dviem divizijom kareivių.

Šiandie sukanka lygiai devyneri metai nuo to, kai ta nelaimė įvyko. Čia nėra reikalo pasakoti, kiek pastangų Lietuva dėjo per visus šiuos metus Vilniui atgauti. Bet viskas buvo bergždžia.

Pradžioje užsienio opinija buvo Lietuvos pusėje, ir Tautų Sąjungos taryba paliepė Lenkijai ištraukti savo ginkluotą jėgą iš Vilniaus. Bet lenkai, apgaudinėdami visą pasaulį, teisinosi, kad Żeligovskio gaujos susidėdancios iš "maištininkų", kuriuos Varšuva negalinti suvaldyti.

Paskui buvo suvaizdinta neva seimo "rinkimų" komedija Vilniaus krašte, susidarė neva "Vidurinės Lietuvos" valdžia, kuri kreipėsi į Lenkiją, prašydama paimiti ją savo "globon". Ir Varšuva "sutiko" tą prašymą išpildyti.

Turėdama dabar Vilnių savo saujoje, Lenkija ėmė siulyti Lietuvai visokius Hymanso projektus, sulig kuriais Vilnius būtų buvęs sujungtas su Lietuva, bet visa Lietuva būtų pavirtusi Lenkijos provincija. Lietuvai tuos projektus atmetus, Europos didžiosios valstybės (ambasadorių konferencija) padarė nuosprendį, kad Vilnius turis priklausyti Lenkijai.

O per paskutinius trejus metus, kai Lietuvoje tapo nuversta teisėta valdžia, lenkai su Tautų Sąjungos pagalba privertė Lietuvą atšaukti ir karo stovį, kuris iki tol gyvavo tarpe Lietuvos ir Lenkijos, ir eiti prie normalių santykių užmezgimo su Lenkija.

Tuo budu apgaulė ir smurtas laimėjo pergalę. Lietuva neteko Vilniaus ir apie trečdaliu priklausančios jai teritorijos beveik su dviem milijonais gyventojų.

Bet savo teisių Lietuva dar nėra atsižadėjusi ir neketina atsižadėti. Ji tikisi, kad anksčiau ar vėliau Vilnius grįš prie jos.

Lengviaus Lietuva gali gyventi be Vilniaus, negu Vilnius be Lietuvos. Atskirtas nuo Lietuvos, jisai skursta ir smunka.

Antra vertus, ne visuomet tame šiaur-vakariniame Europos kampe viešpatauja diktatorių ir militaristų klijos. Ateis laikas, kada darbo žmonių balsas spręs taip Lenkijos, kaip ir Lietuvos likimą.

Kai kuriose galingose valstybėse darbo žmonės jau paėmė valdžią į savo rankas. Galingiausia tarpe tų valstybių yra Didžioji Britanija, kurios ministeris pirminkas dabar lankosi Amerikoje, ir iš jo lupų pasaulis girdi jau visai kitokius balsus, negu tie, kuriuos skelbė kardo ir smurto atstovai.

Pasaulis ims tvarkytis naujais pagrindais, kaip tik jame susidarys daugiau tokių valdžių, kaip Anglijos.

Vilniaus klausimas nėra tik dviejų šalių — Lietuvos ir Lenkijos — reikalas. Juo negali nesirūpinti ir kitos tautos, kadangi jos žino gerai, jogei nuo to, kaip jisai bus išspręstas, priklausys tarptautinės taikos pastovumas.

Pastovios taikos Europoje negali būti, iki Lietuva nesuataikys su lenkais, o ji gali su jais susitaikyti tik tai tuomet, kai bus jai grąžintas Vilnius.

Teisingumas yra Lietuvos pusėje. Demokratinio pasaulio užuojauta buvo Lietuvos pusėje, kol nebuvo

sutremta demokratybė pačioje Lietuvoje. Bet nėra abejonės, kad Lietuvos žmonės paims viršų savo krašte, ir tuomet, eidami ranka už rankos su kitų tautų demokratijomis, jie sugebės likviduoti tą skriaudą, kuri Lietuvai buvo padaryta spalio 9 dieną.

Vilniaus Pradžia ir Augimas

Vietoj, kur dabar stovi puikiausias Vilniaus bažnyčios, kur pristatyta yra gražiųjų rumų, kur gražiai grįstos gatvės, sodai, ten prieš 600 m. buvo viena plati giria. Ji buvo užmūsi ne tik Vilniaus miesto plotą, bet ir toli aplinkui dabar dirbamus sėjamas laukus aplojus. Giria susiliedavo su didžiausiais, kelių simtų varstų pločio Lietuvos miškais.

Daugumoje vietų miškai buvo neįėjami. Tarp jų daugybė klampių vandeninių balų telkšos. Šimtamečiai ažuolai, pušys, beržai, retonai, liepos, klevai, juodalksniai, perskirti laukinių obelaičių dygiais krūmai, ir daugybė kitokių medžių tose vietose galingai ošė. Jų pavėsy gausios vandeniu upės vingiavo.

Šaltiniai, kurie dabar ar jau visai išnyko, ar jau baigia užakti, duodavo pradžią versmėms-upelėms. Jos susivienijusios padarydavo ramaus būdo nedidelės Lietuvos upes, kurių ir dabar čia dar daug tebėra. Upelės susitikdamos sudarydavo didžiulias upes. Gilūs skardžiai, bruzdys juose kriokliai, vietomis gausiai želę pievos—tai senovės Lietuvos miškų vaizdas.

Miškai savo didžiuos plotuos slėpdavo daugybę žvėrių. Čia rasdavo sau pakankamai maisto ir patogias uolomis guoliams vietas: meškos, vilkai, stirnos, šernai, briedžiai, taujai ir daugybė didesnių ir mažesnių žvėrių. Žvėrių nieks negalėjo naikinti, nieks netrukėd jiems veistis, nes tankumynai pasišaušdavo prieš žmogų, draskydavo jo veidą, rankas, kelią savo didžiū gausumu užstodavo. Į daugybę miško plotų ne tik svetimieji ateiviai, bet ir patys lietuviai neįėjdavo. Todel mūsų bočiams kartais sekdavos lengvai priešininkų apsiginti, juos į tankumynus ir pelkes išsivadinus ir ten priešininkui nepatogiose sąlygose, susikovuos.

Tarp miškų tankiai telkšėjo ežerai, kurių dalis jau užaugo samanom, kimais, ir šiuo metu tie vietos jų nebežymu, nes iškirsti miškai nebeužstojo daugiau džiovinančių saulės spindulių, nesergėjo jų nuo šiltojo vėjo.

Ežeruose ir upėse buta daugybės žuvų. Pasakose ir dainose užsiliko daugybė žuvų pavadinimų.

Mūsų bočiams, dar žemės išdirbimo pakankamai plačiai tuo metu neišvysčiusiems, greit ir gan lengvai gaunama maista sudarydavo: lydekos, eseriai, kuojos, šapalai, šamai, pužliai, vėglės, vėžiai ir kitos didesnės ir mažesnės žuvis. Daug laiko senovės lietuviai praleisdavo medžioklėje.

Medžioklė jiems be maisto suteikdavo ir drabužius, kuriuos jie gamindavo iš užmuštų žvėrių kailių.

Bendrai apie mūsų prabočių gyvenimą mes labai maža žinių turime. Tik tiek parašė mestraininkai, kurie daugumoje buvo svetimi mūsų kraštui, jo gyvenimo gerai nepažino, ir todėl dažnai ar apsirikdavo ir perdėdavo, ar savais tikslais parašydavo apie lietuvių netiesą; kai kurios pastabos duoda nepilną ir del minėtų priežasčių išskraipytą vaizdą. Mums lygiai nežinoma patį Vilniaus miesto įsikurimo pradžia. Gediminas ne visai miške turėjo savo sostinę. Ten jau ir anksčiau buta gyventojų, buta šiek tiek žymesnės senovės lietuvių buveinės. Gedimintui perkėlus ten savo sostinę, teko tą pilies užuomazgą tik labiau praplėsti ir sutvirtinti.

Gediminas čia perkėlė Lietuvos sostinę, spėjama, svarbiausiai del strateginių šios vietos privalumų.

Pamirškime dabartinę taip gražią iškilmą Vilniaus išvaizdą, pamirškime visas didžiasias bažnyčias, rumus. Jų vietoje vaizduokimės tik miškus, girias, retus pievokšlius. Tankumynai ir tik kur ne kur vingiuoti takeliai toli nuo vienas kitų gludinėdas negudriai stalytas senovės lietuvių būkuzės jungia—tai ir buvo tuometinio Vilniaus išvaizda.

Slėnis iš trijų pusių apsuptas kalnais, iš ketvirtosios pusės nuo didžiųjų miško plotų atskirtas Nerio, buvo vieta, kur Gediminas pastatė savo pilį. Nerio su Vija—Vilnelės susitikimo vieta buvo ir tebėra miesto centras; ten dabar stovi Katedra ir Pilies kalnas.

Liaudies pasakose Vilnius dažnokai minimas. Ypač jo pradžia pasakininkams suteikt daug medžiagos įvairioms legendoms.

Čia vaizduojama daugybė paslaptingų urvų, vietų. Vienam tokiam urve žiloje senovėje gyvenęs baidus "smakas". Dargi primenamą, kad tą urvą ir dabar esą galima rasti. Smakas tai buvus baidioji Vilniaus nelaimė: jam kasmet reikėdave aukoti jaunas, nekaltas mergules. Jo taip baidus budavęs žvilgsnis, kad jis vienu žvilgterėjimu užmušdaves patekusį į jo urvą žmogų. Galų gale vienas drąsuolis pasiryžęs išgelbėti Vinių nuo tos baidyklės. Jis paėmęs į urvą su savim veidrodi ir nešęs jį prieš save. Smakas, save pamatęs veidrody, visų džiaugsmui ir nusiramimui, kritęs negyvas. Tai tik viena tarp daugelio kitų žmonėse klaidžiojanti pasaka apie senovės Vilnių.

Pirmutinį Vilniaus valdovų tarpe minimas kunigaikštis Dovyliis. Bet apie jį daugiau veik nieko nežinoma.

Pats Vilniaus vardas, spėjama, pacina nuo vardo upės Vilnios—Vilnelės, kuri per vidurį miesto tekėjo.

Ligi XII šimtmečio senovės lietuvių didesnieji centrai buvo vakaruose, gan toli nuo Vilniaus. Tuo metu vyriausia šventovė Romuva buvo ne tik tikybinio, bet ir viso lietuvių gyvenimo židinys. Bet lietuviai paskiau turėjo tas vietas ir net Romuvą paleisti ir trauktis į rytus, Vilniaus linkui. Šitas senovės lietuvių judėjimas lyg ir pradeda naują mūsų tautos istorijos lapą.

Iš dabatinės Vokietijos rytuose atsdingino vokiečių kryžiuočių ir kalavijuočių ordonai ir įsikūrė Baltijos pietų ir žiemose vakarų pakraščiuose. Naujieji ateiviai, dengdames Kristaus mokslo skelbimo idejomis, ėmė veržtis į Lietuvos kraštą. Ateiviai buvo stipresni, geriau ginkluoti, pasiruošę ir įpratę kovoti, privertė lietuvius trauktis į rytus. Lietuviai atkakliai kovoja ir tik po sunkių kovų užleisdžia jau nuo senų laikų apgyventas vietas. Kiekviena žingsny kryžiuočiai sutikdavo griežto pasipriešinimo lietuvių, prisiriusių prie savo bočių tikybs, kalbos ir papročių. Kryžiuočių pastangos varu lietuvių aprikštėti pasisekimo neturėjo. Vokiečiai jau tolyn vis

nuožniau su lietuviais elgėsi. Paimtus į nelaisvę stabmeldžius—lietuvius jie versdavo jiems vergauti, išgrobldavo jų turta, sunaikindavo jų sodybas. Užkariautojų elgėsys su nugalėtais buvo bauriausias: jie netinkamus darbai ar griežtai jiems priešingus lietuvius nužudydavo. Todel lietuviai, neturėdami pakankamai jėgų atsisipirti prieš kryžiuočius, vis traukėsi ir traukėsi į miškų giulumas, gelbdames ten nuo nuožmiųjų persekiotojų.

Kryžiuočių ir kalavijuočių buriai vis didėjo. Europoje pasklydę gandai apie Lietuvos turtus vis naujas ir naujas riterių gaujas skatino eiti į Lietuvą.

Nebereikėjo jiems, kaip pažymi istorininkai, keliauti į tolimas kraštus, pavyzdžiui, į Palestina, kur jie būtų galėję kovose su Kristaus karstą pagrobusiais netikėliais, paslauliniais žmonėmis, turkais užsitarnauti garbingą riterio vardą. Lietuvoje, kur nei pavojaus tokio didelio nesutikdavo ir kur pati kelionė ne taip jau sunkiai buvo atliekama, jie galėjo tarnauti Kristui, versdami stabmeldžius lietuvius į krikščionių tikėjimą. Kiekvienais metais vokiečiai atimdavo iš lietuvių vis naujus ir naujus žemės plotus. Užimtose vietose apsigyvendavo vokiečiai kolonistai. Pats ordonas į jo nagus patekusius lietuvius apėdavo sunkia duokle.

Išdraskė vokiečiai Prusuose Romuvos šventovę! Užgeso visų lietuvių garbinama amžinoji ugnis. Tada lietuviai perkelia savo šventovę prie Dubysos, kur ji įteka į Nemuną, vėliau prie Nevėžio. Bet neilgai persekiojamiems lietuviams teko tose vietose garbinti savo dievus. Netrukus teko dar trauktis į rytus.

Ir štai įvyksta sunkiausia lietuviams nelaimė: aukščiausias stabmeldžius, miškos vadovas Krivų Krivaitis buvo priverstas pripažinti krikščionių tikybą ir, žinoma, kartu kryžiuočių ordono viršū. Lietuviai negalėjo pakelti svetimo jungo; jie bėgo iš kryžiuočių užimtųjų vietų. Beieskodami nuošaliu, sunkiam kryžiuočiams prieinamų vietų, tuo metu lietuviai ir atsiduria žymesniaus skaičiuje Kauno, Vilniaus ir Gardino srityse. Niuksojusios neįėjiamos girios, pelkės ir daug upių kliudė vokiečiams toliau žygiuoti. Jie čia pirmieji pradėjo nekieno nejudintas girias skinti, statyti sau sodybas ir stiprintis naujose vietose. Didžioji šventovė buvo apie 1263 metus įkurta Nerio ir Vilnios santakos slėny, dabartinės Vilniaus Katedros aikštėje. Tas įvyko Vilniaus sritį valdant kunigaikščiui šventragiui. Šis kunigaikštis pastatė senų ažuolų tarpe didįjį aukurą. Padavimas sako, kad toji vieta taip patikusi šventragiui, kad jis įsakęs savo sunui Gerimantui sudeginti jį po mirties minėtame ažuolyne.

Šventragiui mirus, Gerimantas išpildo tėvo valią. Sukertamas didžiausias lauzas, kuriam medžiaga imta tame pačiame slėny niukšančių ir šventais laikomų miškų. Gerimantas aukoja dievams daugybę žvėrių. Sukvietiems didikams bajorams ir didžiausioms lietuvių minioms dalyvaujant, bočių papročiais einant, šventragis puikiausiuose šarvuose, ginkluotais ir gražiausiai apdrėytas išsklaimingai tapo sudegintas. Mylimieji kunigaikščio medžioklės šunes, vanagas, sakalas, žirgas ir tarnas turėjo kartu su kunigaikščiu sudegti. Nuo to laiko šioje vietoje, kurią vadino šventaragio slėniu, buvo deginami mirusieji kunigaikščiai. Vilniaus srity lietuvių gavalas greit sustiprėjo. Pasakojama, kad jau 1263 metais Gerimantas pastatęs akmeninę Perkuno stovylą ir šventyklą, aptvėręs ją aukšta ak-

menine tvora. Kaip ir visos lietuvių senovės šventyklos, ji dangčio neturėjusi. Iš Vilnios upės pusės buvę iškirsti vartai. Tos šventyklos aprašymuose minima, kad ji turėjusi apeitais reikalingoms įmonėms ir šventosioms brangenybėms sudėti vietą; šventikylos apačioje buvęs rusys, kuriame žalčius, gyvates, rupežes ir kitus garbinamus gyvius laikydavę. Be to, buvęs aukuras ir didysis bokštas, kurs virš šventovės sienų siekęs 16 uolekčių aukščio. Bokštas ir aukuras buvę akmeniai.

Aukuras keturkampio muro pavidale kilo aukšty. Į jį vedė 12 papėdžių laiptai. Papėdės aukštumas buvo 1 uolektis, o platumas 3 uolekty. Aplink patį aukurą buvus dar viena akmeninė sienelė, kuri buvus pagražinta taujų ir briedžių ragais, ir kitais, šiem panašiais, papuošalais. Kiekviena minėtų laiptų papėdė buvusi skirta vienam iš zadioko ženklų, taip—aukščiausia papėdė buvo vėžio, žemoji—ožio. Zadioko ženklai, atatinamos figūros, buvę pastatyti ant kiekvienos papėdės. "Musų Vilnius".

SENOVĖS LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TIKYBA

Senovės lietuviai nebuvo laukiniai žemo susipratimo žmonėmis. Jų kultūra buvo savita ir gan aukšta. Jie turėjo net savo kalendorių, kurio atskiras vienetas—mėnesius žymėdavo perkeldami ugnį nuo vienos minėtų papėdžių į kitą. Kada buvo laikas perkelt ugnį ir, reiškia, kada prasidėdavo naujas mėnuo, jie sužinodavę sekdami planetų keitimus. Šį darbą atlikdavę vaidilos ir žyniai. Iš Krivų Krivaitių rumų didžiojo bokšto apie naujo mėnesio pradžią budavę pranešama ir žmonėms. Metus lietuviai žymėdavę įmurydami į bokšto sieną plytą, kuri kiekviena turėjusi ypatingą ženklą. Yra minima senuose raštuose, kad dar XV amžiuje dabartinės katedros varpinės senoje tos plytos buvę galima matyti.

Senovės lietuvių tikyba, apie kurią pasiliko tik keletas smulkių ir nepakankamų žinių, kad pilnai suprastum jos esmę ir formas, istorininkų žodžiais, buvusi savo pagrinde ne tik nežemesnė už kitų tautų stabmeldžių tikybas, bet dar žymiai aukštesnė. Jos apeigose labai maža buvę kitų stabmeldžių tikybų neigiamų savybių, kaip kruvinių aukų, žmonių ir gyvulių kankinimų. Vyriausia šventybė buvusi amžinoji ugnis, kuri šventyklos aukure negesinama degusi Vaidilos ir vaidelytės prižiūradavo, kad ji neužgestų. Vaidelytės buvo renkamos iš doriausių mergaičių tarpo. Jos turėdavo pasižadėti neiti už vyro ir ištikimai tarnauti dievams. Už prosižengimą prieš tuos pažadus vaidelytės buvo skaudžiai baudžiamos. Toks kilnus vaidelyčių pasišventimas ir dabar tebėra graži pavyzdžiū.

Krivų Krivaitis, vyriausias lietuvių tikybos galva, prie pat šventyklos turėjo atskirus jam statytus rumus.

Toliau Vilnius lietuvių gyvenime vis daugiau ir daugiau įgauna reikšmės. Aplink šven-

tyklą ir pilį tirštai apsigyvena lietuviai. Statoma ir daugiau šventyklų, kurios turėjo atskirus dievų vardus.

Jei pažvelgti į dabartinio Vilniaus siaurutes, dideliais ir mažyčiais nameliais apstatytas gatves, sodus, aikštes ir kalnus, tai veik kiekviena žemės pėda mums lietuviams brangi atsiminimais. Viena gražiausia Vilniaus miesto dalis yra Antkalnis. Jis senovės lietuvių gyvenime vaidino svarbų vaidmenį. Ir dabar dar žavi mus Antakalnio gražumas. Ką gi bekalbėt apie anuos laikus, kada ten niuksojo nejudintos girios, iš vienos pusės apstotos aukštųjų Panerio kalnų, iš kitos pusės paties Nerio perkrostos. Suprantama, kad lietuviai čia išsirinko tinkamiausias savo šventykloms vietas.

Kaj kurie istorininkai (Narbutas) tvirtina, kad Antakalny buvus bendra visų dievų šventykla, taip tariant, Lietuvių Panteonas. Ten buvę sustatytos visų dievų stovyklos. Tačiau paskutiniu metu imta abejoti del to tvirtinimo, nes trūksta pakankamų tam įrodymų. Bet Vilniaus istoriją nagrinėdami sutinkame maža dokumentais patvirtintų žinių, daugiau sia turime legendų, pasakų, kurių pagalba kartais esame priversti naudotis sudarydami senovės Vilniaus vaizdą. Bet gi Panteono klausimą paliksime galutinai spręsti mūsų istorininkams. Dabartinės šv. Petro bažnyčios vietoje stovėjusi meilės deivės Mildos šventykla.

Pokyluose ir sueigose lietuvių mėgdavę išgerti midaus ir alučio. Jie turėjo dargi linksmajį dievaitį, aladirbių ir bitininkų užtarėją, Ragutį, kurį lietuviai gan uoliai ir garbindavę. Jo šventykla buvus miesto daly Bokštais vadinamoje. Panašių šventyklų buta daugybės ir Lukiškiuos, ir dabartinio Bernardinų sodo vietoje.

Brumbalas.

Išplaukimai iš New Yorko

S. S. GEORGE WASHINGTON
Nov. 13 — Dec. 14
S. S. LEVIATHAN
Nov. 21 — Dec. 7
S. S. PRES. HARDING
Nov. 27
S. S. PRES. ROOSEVELT
Nov. 30
S. S. REPUBLIC
Dec. 11

Švenčių Ekskursijos LIETUVON

Visi laivai išmums LEVIATHAN čia reikė PLYMOUTH, CHERBOURG ir BREMEN. LEVIATHAN plančia tesiog į CHERBOURG ir SOUTHAMPTON.

Su planuok dabar praleisti linksma prieš Kalėdinį sezoną savo šaly. Prisireng sutikti savo milimus, aplankyti kudukystės vaizdus, laike atinamųjų švenčių.

Pasirink bile vieną puikiųjų United States Linijos laivą ir gėrėkis virtuve, parankumais ir pasilinksminimais kuom šie laivai turi pasaulinę reputaciją.

Pirk Round Trip laivakortes ir buk užtikrinti patogias parankumais jusų sugžiūmi. Jei nesi Suvenytų Valstijų pilietis, United States Linija pagelbės jum gauti grįžimui leidimą.

Pilų informacijų, kainų ir specialų ekskursijų prirėngimų klauskite pas savo vietos laivakorčių agenta, arba rašykite tesiog į

United States Lines
110 S. Dearborn St., Chicago, Ill. 45 Broadway, New York City

Tarp Chicagos Lietuvių

Šiandie visi bukime Lietuvių Auditorijoje

Tai bus didelė Vilniaus iškilinė, protestas pasauliui prieš lenkų užgrobtą Lietuvos sostinę Vilniaus.

Vakar klausėmės gražaus programo per radio, pašvęsto Vilniaus dienai. Tai buvo įspūdingas programos, su gražiomis tai dienai pritaikintomis Birutės Choro ir solistų dainomis.

Šiandie gi, spalio 9 d., Vilniaus dienos paminėjimui yra rengiamas didelis masinis mitingas Lietuvių Auditorijoje. Rengia jį Vilniaus Vadavimo Komitetas.

Be žymiausių mūsų kalbėtojų — Naujienų Redaktoriaus P. Grigaičio, Dr. A. Zimonto ir k., kurie kalbės Vilniaus klausimu, bus ir didelis muzikalis programos, kurį išpildys: Birutės Choras, Vyrų Kvartetas, Jaunoji Birutė, Ona Biežienė, Sofija Paškevičiūtė ir k.

Tad visi bukime šį vakar Lietuvių Auditorijoje. Kvieskime ir savo draugus. Neužmirškime savo pavergtosios sostinės Vilniaus!

Įzanga, padengimui lešu, tik 25c. — Vilniškis.

Balsas šaukiančio tyruose

Aš, kaip senas "Naujienų" skaitytojas ir mylintis dienraštis, nei vieno vakaro nepraleidžiu neperskaitęs jo atidžiai. Aš tikiu visas žinias iš Europos, o ypač iš Lietuvos, kurios yra paduodamos "Naujienose". Bet niekur man neteko matyti apie liuteronų veikimą.

Skaitydamas "Naujienas", matau daug žinių, kaip draugijos ir klubai save skelbia. Bet, mes lietuviai liuteronai, per paskutinius kelis metus buvome kaip numirusi dalis kūno. Niekas apie mus negirdi ir nežino.

Kantrybei išsisėmus, turiu prabilti keliais žodžiais į gerbiamą visuomenę, kad liuteronų yra didelis skaičius Chicagoje. Bet svarbiausia priežastis to, jogei apie mus nekalba, tai kad nėra vienybės

kad pačios Naujienos yra naudingos. Skelbimai Naujienose duoda naudą delto,

ir draugiškumo. Jeigu mes, liuteronai, veiktumėm sutartiškai, tai galėtumėm pasididžiuoti savo darbais. Mes negalime gyventi toliau tokį gyvenimą, kokį gyvename šiandien.

Toliau, turiu pasakyti, kad Chicagoje, kiek man žinoma, liuteronai turi tris draugijas ir parapiją. Dvi draugijos yra vyrų, o viena moterų. Bet iš tų trijų draugijų būtų galima vieną padaryti, ir tai ji nebūtų per didelė. Ir aš patarčiau liuteronams prie to tikslo eiti ir stengtis suvienyti draugijas.

Betgi turiu pripažinti ir duoti kreditą Lietuvių Liuteronų Pašalpos Draugijai, kaip vienai veiklesnių liuteronų organizacijų. Ši draugija neatsako paremti ne vieno naudingo sumanymo, yra laisva, nepersekioja draugų, nė jų papročių, suteikia kiekvienam nariui lygias teises.

Turiu dar pridurti, kad Lietuvių Liuteronų Pašalpos Draugija yra parengusi daug gerų vakarų su gražiais perstatymais. Ji ir artimoj ateityje, butent spalio mėnesio 20 dieną,

rengia vakarą M. Meldžio sveikatinėje. Pradžią 6 valandą vakare. Neužmirškite dienos ir tos vietos.

Pagalios noriu atsiprašyti skaitytojų dėl to, kad jau po pietų buvo, kai rašiau, o dauguma žmonių sako, jog liuteronai arba pruselis, tai po pietų kitresnis, negu prieš pietus, del to kad pietums jis gauda špek...

nas arba pruselis, tai po pietų kitresnis, negu prieš pietus, del to kad pietums jis gauda špek...

Lietuvis liuteronas A. Pal.

O Vilniau!

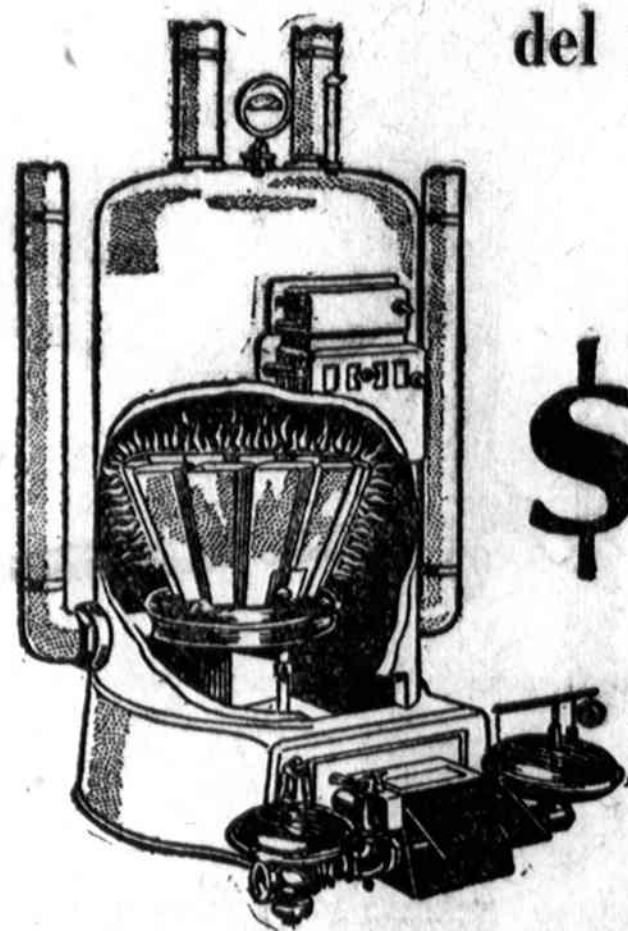
(Prisiūsta)

O Vilniau, Vilniau — soste brangus, garsingas nuo senų laikų, kodėl spaudą ir didžius vargus vargsti nuo kraugerių lenkų? Per amžius savo didžiausiam priešui kelią užkirsti įstengdavai. Dabar užnikus besočiam arui, netekęs vilties nuliudai. Kur tavo garsingi galiunai, kur mūsų broliai lietuviai, kurių tavyje ilsis kunai, ir verkia likę jų vaikai? Neilgai, Vilniau, tu kentėsi, ateis laiminga valanda, nes tu Lietuvos širdis esi, ir busi mūsų visada. Ei, pasauli, buk teisingas, ir suprask tatau gerai, jog mūsų brolis nelaimingas negali kentėti taip ilgai. Mūsų gyslose kraujas verda, girdint vaitojimus brolių, o širdis šaukia imti kardą ir stoti į pulkus karžygių. Stosim ir drąsiai kovon žengsim, eidami teisybės keliais, nors mes visi kovoje žusim, bet Vilnius mūsų buvo ir bus.

John St. Lpks.

PARENDUOKIT GASO burnerių

del jūsų dabartinio furnaso - Tik

\$5

1 MĖNESI

Pagelba šia naujo pleno jūs galite pilniausia išbandyti automatinį apšildymą nereikalaujant pirkt naują įrengimą.

Šis automatinis Gaso Burneris pilnai tinka jūsų dabatinei apšildymo sistemai—karšto vandens, šilto oro, ar garo. Mes parenduosime jį jums tik už \$5 i mėnesį, su teise jį nusipirkti (Mažai idėjimo kaštai). Jeigu jūs nusitarosite pirkti, tai užmokėtoji randa bus priskaityta prie pirkimo kainos. Jeigu jūs nebusite pilnai patenkinti, mes išsiimsime burnerį ir atstatysime jūsų furnasą i pirmesnę stovį. Gaukite pilnas apie tai smulkmenas. Pasiųskite kuponą šiandie be mažiausių pareigų iš jūsų pusės.

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
122 South Michigan Avenue, Chicago, Dept. 23.
Aš norėčiau žinoti daugiau apie pasirendavimą Gaso Burnerio mano furnasui. Prisiųskit informacijas be jokių pareigų iš mano pusės.
Vardas .....
Adresas .....
JŪS GALIT GERIAU TAI PADARYTI SU GASU

Linkejimai-

Mes, kaipo Jusų simpatizuotojai, linkime, kad Jūs sekmingai atgautumėt nuo Lenkų savo mylimą miestą VILNIŪ.

M. LEVY & COMPANY, PLUMBING SUPPLIES

2117 South State Street

arti 22nd St.—RYTINEJ gatvės pusėj.

Tel. Calumet 0642-0643-0644-0645

Mūsų South Chicago skyrius randasi

Atdara vakarais iki 8 val.

Nedėlioj iki 1 val. po pietų

TURIME LIETUVISKUS SALESMANUS

9300 Commercial Ave.

Tel. Saginaw 4847

Werauzes Perkraustymo Išpardavimas!

\$50,000 vertės Radio, Pianų, Victrolų, Rekordų, parsiduoda už visai menką kainą. Sučėdysite daugiau kaip 60c ant dolerio

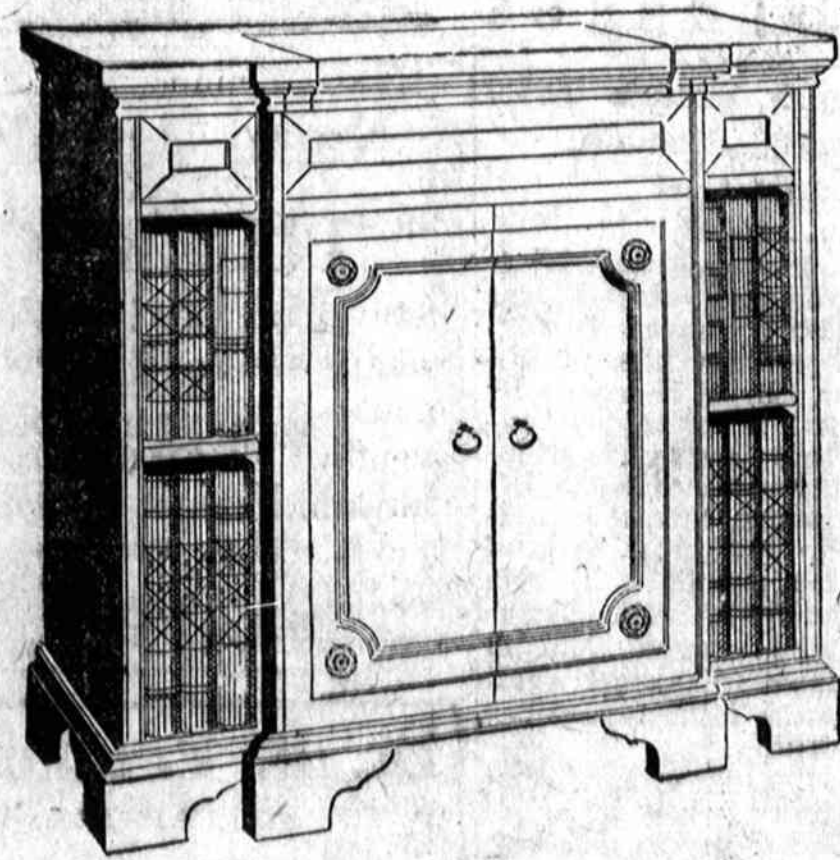

Atwater Kent, modelis 35, 6 tubų, su viskuo už \$29
Freshman, su dynamic speakeriu, už \$35
Philco, 7 tubų \$49
Sparton, 8 tubų \$98

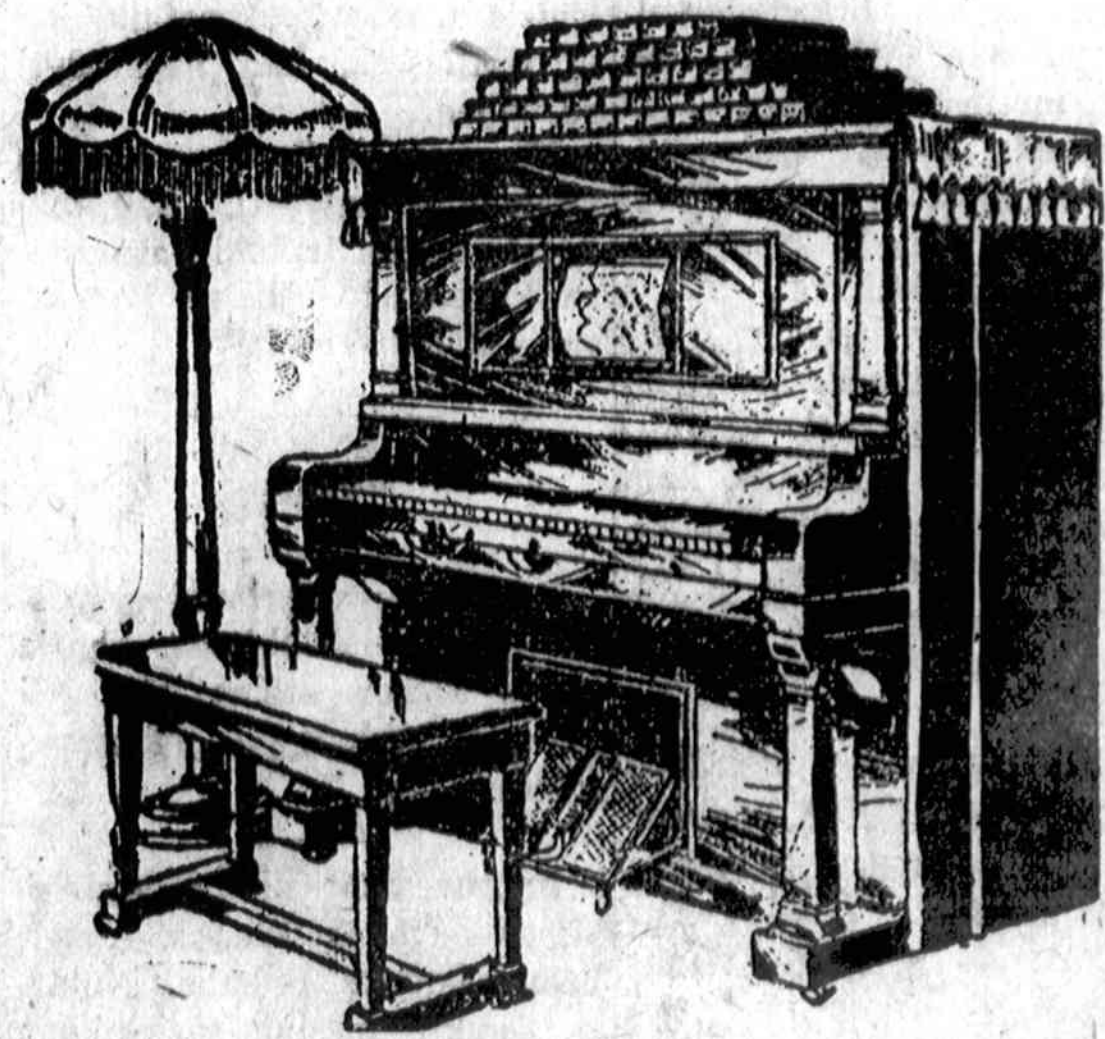

Brunswick Radiola, Radio ir Fonografas sykiu, už \$39

Victor Orthophonic Victrola ir Radio sykiu, 6 tubų už \$52

Originalė Victor Orthophonic Victrola, originaliame dirbtuvės bakse, su elektra, vertės \$89 8335, tiktai

Gražus, naujas grojklis pianas, su rolemis, benčiumi, liampa, vertės \$500, už \$198

Nauji Brunswick Rekordai, 75c. vertės, po 10c. Rankiniai Pianai po - - - - - \$25

Galima pirkti ir ant lengvų išmokėjimų. Nepraleiskite Progos!

MANUFACTURERS DISTRICT WAREHOUSE

3343 S. Halsted St.

Tel. Blvd. 3986

RAMOVA THEATRE

35th and Halsted Streets

Šiandie paskutinė diena

VISAS KALBANTYSIS PAVEIKSLAS

"Jealousy"

(Tiktai suaugusiems)

dalyvaujant

Jeanne Eagels, Frederick Marsh

Taipgi

Vitaphone Vodevilio Aktai

Kalbanti komedija Kalbančios žinios

Tarp Chicagos Lietuvių

Ką matė ir nugirdo Reporteris

Komisaro idilija

—Jums stoka vaidentuvės, stoka grožės jausmo— kalbėjo lietuvis komisaras Bridgeporte, krautuvėlėj, kurion aš įėjau cigarečių nusipirkti.

—O kas aršiau—tesė jis— tai kad ir mano draugai komisarai neturi drąsos pasakyti, ką jie mano, ką svajoja.

Na, pagalvokit: mes peršam Bridgeporto lietuviams juodus kaimynus. Gerai. Bet ar tai viskas?

Reikia but nuosaikeim. Reikia turėti drąsos. Jeigu kvietit juodus brolius savo kaimynam, tai kodėl nekviestit jų kumuosna? Ar manai, kad juoda kuma nemokėtų krikščiasioj sėdėti. Yra ir jų tarpe moterys, kad viena lengvai galėtų trijų vyrų plotį išmieruoti ir dar ketvirtą dalį užimt. Pastalėn ji nenuvirs.

Arba—kodėl nesurengti kuriam nors juodajam broliui siurpraiz parės? Kodėl, pagalios, neišpiršit lietuvaitei juodo vaikino už vyrą?

—Na, jau, broliai!—tarė vienas iš klausiausių komisaro kalbos.—Man rodos, tamsta per toli nuvažiavai.

—Bukim nuosaiqus!— atkirtu komisaras.—Norime kartu gyventi su juodaisiais, tai nebijokim ir sugyventi... O kai del tavęs—pasisuko jis į padariusį minėtą pastabą—tai bėda yra ta, kad ir tu ir panašūs tau nesuprantate, neturit estetinio jausmo.

Komisaro žodžiai paplupo srauniu upeliu:

—Ar žinai, kas suteikia grožės mūsų artistų priešėjų ir pačios gamtos kuriniam? Spalvos, brolai. Jos puosia Lietuvos pievas ir darželius. Spalvos į genijų eiles Čiurlionį iškėlė. Spalvas minlm net apie muziką kalbėdami.

Ir iš visų spalvų dvi, greta viena kitos, yra riskiausios. Tai balta ir juoda. Be jų neiškilsi aukštai, jei artistas esi. O mes, komisarai, esam artistai... savos rūšies.

Dabar, jūs žinot, kad mes Bridgeporte esam visi balti—daug maž. Balti ir baltos, vyrai ir moterys. Jei kartais vaikutis patenka dumblan, tai, žiurėk, motina nuprausia, — ir jis baltas! Viena spalva visam Bridgeporte. Monotonu. Nuobodnesnio vaizdo jokioj kitotj apielinkej neužtiksi.

Įsivaizduokit tečiau, kad mūsų pačių raudondvario paonėj įsikraustė gyventi juodųjų šeima. Vyras aukštas, kaip žardas, ir plonas, kaip šiaudas. Pati—mama 300 svarų. O vaikų tuzinas ar daugiau. Tai bent šeima, brolai. Ir visa juoda, smala.

Koks įvairumas atsiranda baltųjų tarpe! Kokia paguoda akiai. Nes mūsų gyvenimą spalvos puosia!

—Hm... — sumykė vienas klausytojų.

—Tu šat ap!—sudraudė komisaras piktai. —Įsivaizduokim toliau, kad draugas Bimba arba Andriulis rašo karštą atšaukimą į visuomenę, prašydamas aukų.

Užduotis neįmanomai sunki, ba jau užsiraukė tokiem prašymam taip lietuvių kišeniai, kaip širdys. Ir rašyk, kad geras. Nestebėtina, kad rašančiojo mintys draikas, kad jautrieji žodžiai išsislapstė lig tarakonai sienų plyšiuose. Pavargusi draugo galva nežino kur prisiglausti.

Staiga vidun įbėga kaimynų dukraitė. Juoda... kaip aniuolėlis; tjk danteliai balti. Akutės žiba tartum žarijos. Trijų pedų aukščio. Plaukai kupste-

Šiandie dainuoja Lietuvių Auditorijoj

Štai didžiulis BIRUTĖS CHORAS, K. Steponavičiaus vedamas, kurį vakar girdėjote dainuojant per radio ir gerėjotės gražiomis jo dainomis, ypač šiai dienai pritikintąjį griausmingąjį lietuvių protestą: "Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim". Šiandie vėl šį chorą — Birutę — užgirsite dainuojant Lietuvių Auditorijoj Vilniaus dienos paminėjimo dideliame masiniame mitinge.

liais susukti, kaip ėriuko kailėlis. Baltais siuleliais plaukų kupsteliai apskuti. Galvelė marga, o pilvelis ant nosytės lipa.

Mergaitė bėga prie draugo redaktoriaus ir užsirta ant kelių. Draugui redaktoriui šitoks lipnumas kaip ligoniui vaistas, kaip netekusiem kompos jurieviams krantas!

Jisai pagauna mergaitę glėbin, iškelia iki smakro, kutena jos veidelį neskusta šiandie barzda, bučiuoja ją ir spaudžia prie savo krutinės taip kietai, kad ties ta vieta, kur mergaitės kojos išdugusios, pasigirsta aiškus, panašus į prrr, plia!

Draugo redaktoriaus kambarys pakvimpa ypatingai malonių raugu. Jisai pastato mergaitę ant grindžių. Ši išbėga, o redaktorius, nuramintas, sėda prie stalo ir rašo, įkvėpimo pilnas: "Draugės ir draugai! Pasaulinės revoliucijos interesuose, nabašninko Lenino ir jo įpėdinio Stalino vardu, kreipiuos į jus", ir t.t. ir t.t.

Ak, truksta man žodžių tą vaizdą, kaip reikia, nupiešti. Pasakysiu tiek, kad matančių šią idiliją, šį baltos ir juodos spalvos suderinimą, akyse žiba ašaros. Džiaugsmo ašaros. Antrasis redaktorius langą pakelia... jausmams išvedinti, o zeceris, atėjęs raštų, skubiai apleidžia kambarį, skepetaitė nošį užkimsęs... kad neparodyti sujudimo.

Na, pasakykit: ar ne verta gyvenimas pašvesti, kad tokį vaizdą regėti ir tokia atmosfera kvėpuoti?—užbaigė komisaras.—Reporteris.

Cicero

Pereitą savaitę buvo pranešta apie susirinkimus, —kurie įvyks. Dabar ateina kiūi. Gi apie kai kuriuos praėjusius paminėsiu čia.

Improvement klubo susirinkimas buvo skaitlingas. Apkalbėta bėgantys reikalai. Nutarta šaukti masinį susirinkimą netolimoj ateityje taksų reikaluose.

Antanas Justas jau buvo pats susirinkime; sveiksta iš ilgos ligos.

Klubo valdyba įgaliota veikti kartu su kitų tautų organizacijomis.

Nutarta rengti vakaras klubo naudai.

Raudonos Rožės klubas primė daug naujų aplikacijų. Klubo vakaras įvyksta 26 dieną šio mėnesio. Nauji nariai bus priimti lapkričio mėnesio susirinkime.

Lietuvių spulka pradėjo naują seriją su geromis pasekmėmis. Gavo daug užsakymų nau-

jų paskolų — didelių ir mažų, ir visos pripažintos ir pavesitos advokatai K. Gugiui ištirtai. O advokatas dirba išsijuosęs ir savo nuveiktus darbus raportuoja direktoriams.

Šiais metais spulkos biznis eina, kaip iš pypkės. Paskutinio bertainio apyvarta bus paskelbta vėliau.

Vakarinės Zvaigždės Pašalpinis klubas susirinkimą turėjo neskaitylingą. Ligoniams pašalpos išmokėta — vienam \$70 New Yorko valstijoje; dar yra viena narė, B. Jonaitienė, serganti. Jau antras mėnuo ji randasi ligoninėje, netoli Elgin, Ill. Nutarta atlankyti ją, nes yra įvairių gandų apie ligonę.

Šiandie, trečiadienio vakarą, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 301 kuopos susirinkimas Lukštos svetainėje, prie 15-tos gatvės ir 49th avenue. Nauji nariai ir seni, bukite visi ir tarkimės šiais, t. y. Susivienijimo reikalais. Tarkimės, kad palaikyti Susivienijimą tikrai lietuviškoje dvasioje, neatiduoti šios organizacijos kokiems burliokams. O jeigu mes dirbime, tai tų burliokų pragaištingos pastangos nueis niekais.

Inkstams Blogai Veikiant Imkite Druskos

Sakoma Nugarą Skauda Todel Kad Tamsta Permažai Vandens Geri

Atsikėles su skausmais nugaroj ir apie inkstus reiškia esi valges tą kas gamina rugštis, sako žinovas. Tų rugščių perteklius perdirba inkstus, kurie stengiasi jas iškosti iš kraujo. O inkstams užsikimšus, turite juos paluosuoti, taip kaip liuosojate vidurius, išvalyti šlapimo medžiagą. Kitai gausite skausmą nugaroje, galvos skaudėjimą, svajūni; vidurioti rugs, liežuvis bus apvilktas, o prie prasto oro raumatinizmas gels. Šlapimui neiškūsi, pilni nuosėdų, kanalaj dažnai įsikarščiuoja, šlapumas degina ir esi priverstas ieškoti pagelbos porą syk per naktį.

Pasitark arba su geru patikėtinu gydytoju, arba iš aptiekos gauk ke turias uncijas Jad Salts druskų. Imk po arbatinį šaukštelį pirm pusryčių per kelėtą dieną ir inkstai puikiai pradės veikti. Šios pagarsėjusios druskos padarytos iš vynuogės rugšties ir citrino sulčių, kur pridėta lithia. Jos per ilgus metus vartojamos išvalymui ir suvirkinimui užsikimšusių inkstų, taipgi nuveikimui rugščių, kad jos nezerzintų kuno.

Jad Salts druskos nebrangios, negalja pažeisti, ir padaro malonų putojantį lithia vandens gėrimą. Gerkite apščiail gero vandens.

Pus - Balsio Systema

Užtikrinu, kad dabar Smuika arba Mandoliną gražniai į 8 lekcijas per Pus-Balsio systema, kad ir nežinai nė vienos notos

Frank Borden
4250 Archer Ave.

Pereitą sekmadienį po pietų, prie 18 gatvės ir 48 court, susikulė du automobiliai. Labai skaudžiai nukentėjo ne tik mašinos, bet ir žmonės. Sužeistieji nugabenti ligoninėn.

Jie yra Petras Bernotas ir Juozas Šaulis. Apie jų padėti pranešiu vėliau.

Sekmadienį vietos katalikai

Ten ir iš **LIETUVOS PER HAMBURGA** Su mūsų populiariais laivais Puikus patarnavimas visose klasose

\$203 IS NEW YORKO IKI KAU-NO IR ATGAL

Trečia Klasa Plus \$5 U. S. Revenue takasai

Kelionė greita ir pigia kaina Del permito ir kitų informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba prie

Hamburg-American Line
177 N. Michigan Av. Chicago

Namų Apšildymo IR **PLUMBINGO MATERIOLAS** RETAIL UŽ OLSELIO KAINA. 24 MĖNESIAI DEL IŠMOKĖJIMO

I. LAZAR & BROS.
16 E. 63rd Street Normal 1130 netoli State

Dr. P. P. Šimaitis NAPRAPATAS

Specializuojasi ant nervų ligų. 2346 W. 69th St., Chicago, Ill. Tel. Hemlock 1881

Baigęs Naprapatijos Kolegija Illinoisuje. Jau 8 metai kaip praktikuoja Chicagoje.

Gydo su geromis pasekmėmis: reumatizma, širdies ligas, galvos, nugaros, strėnų gėlima, mirštamias ligas; be operacijos išgydo pėnėsaidė, goiterį, tonsilitus. Eina ir į namus gydyti. Pasitarimai velti ir mandagus.

Valandos nuo 9 iki 11 iš ryto, nuo 2 iki 4 po piet., 6 iki 8 vak.

laikia tris bažnyčios intencijas. Tai bus bilijūšai. Gerai. Vis daugiau garbės Dievui, o bažnyčiai, t. y. kunigams, dolerių. O kas neturi tų dolerių, tų niekas nepaiso.

"N." Rašėjas.

The English Column

Marquette Murmurs

Banquet

The Sixth District of the SLA, through Mr. George Stungis and Joe Kaulas are arranging a banquet in honor of the victorious Marquette Maroons, October the 26th at Milda Hall. The Marquette Maroons of Gr. 260 are to receive the huge silver trophy emblematic of the Sixth District SLA, baseball championship—theirs to hold for one year. The players of each club will also receive individual trophies for outstanding services. The affair promises to be a gala occasion for the baseball

players of both the Maroons and Universal Lodge are to receive complimentary tickets and of course they'll bring their friends which all in all assures a good time for when jolly good fellows get together the blues must go. Ever heard about the man with the dollars? No! Well, well you must come over for we're gonna relate this and many other such tales and top the baseball season with a bang. What say Universal; are you with us? All of you Marquette folk who did not attend the last meeting don't fail to see the writer for tickets.

Much as the young man's fancy turns to love in the spring! The coming of the fall has a tendency to turn the same young man's fickle fancy to football. The young men of the Marquette group being only humans have started to turn out for football practice.

The few times that the group has been able to go out for practice, has been very encouraging. There has been a fair turnout at each practice session. The material with a

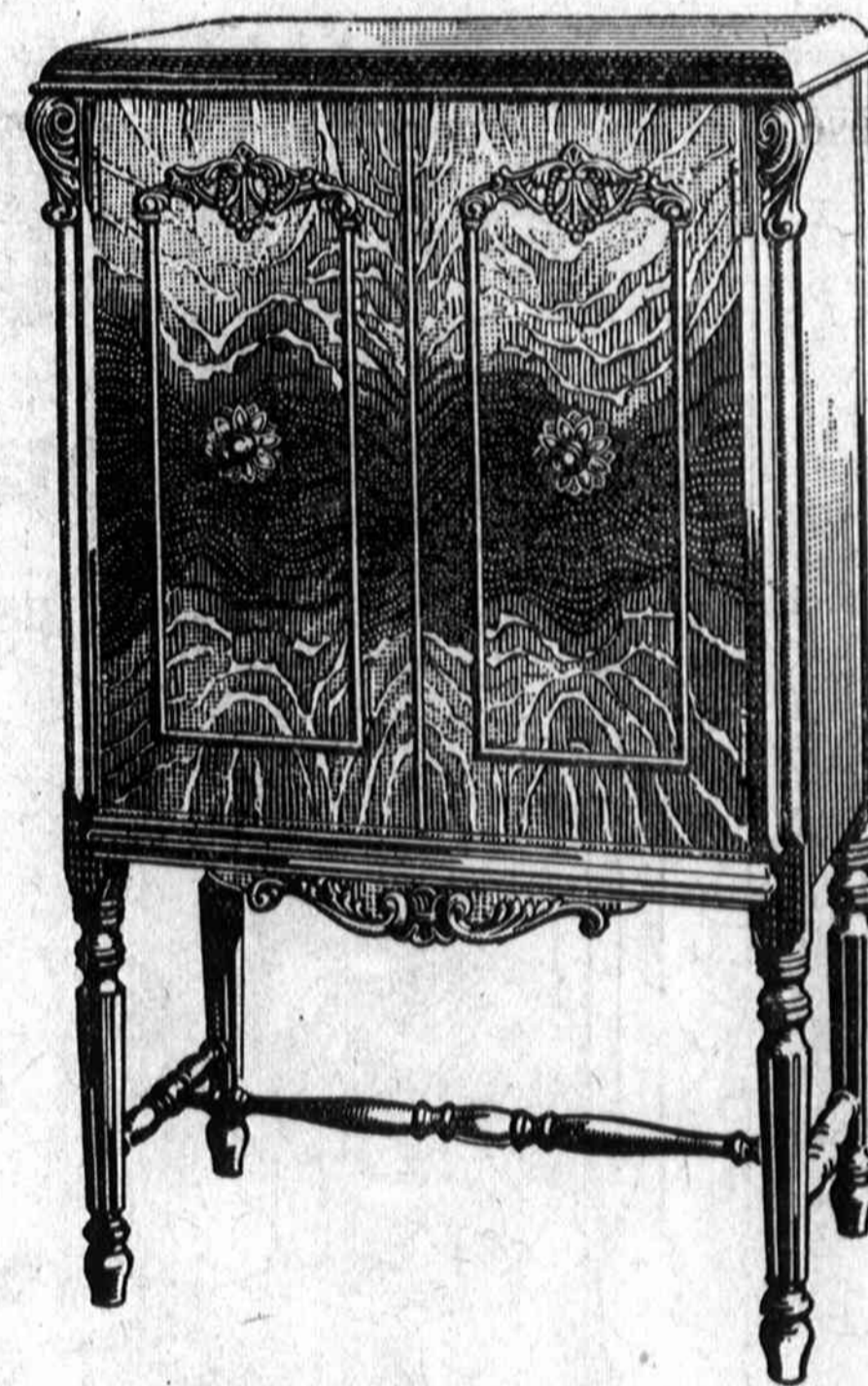
little coaching bids fair to turn into something that looks (if not plays) like a football team. But, of course, as the old saying goes "Practice makes perfect" and we are certainly trying. It won't be long before we will be able to announce to the world at large that we'll be able to challenge a few teams for games.—C. R.

The Marquette Club weaker sex? Oh, yes, our weaklings are well under way in the formation of crack basketball and bowling teams. The bowling team meets at the Western Recreation Alleys, Wednesday Oct. 9, 1929 for tryouts. The Misses Alice and Ellice Bennett, Katherine and Elizabeth Shadbar, Flo Belsky and Vic Kurites show much promise.

The editor of this column is pleased to announce an addition to his staff. The talented Billee Bennett will cover girl doings. Billee, Chuck Rasgis and the writer will strive to keep you informed on club activities. Address any comments pro or con to the Naujienos. —A. R.

NAUJAS The SPARTON EQUASONNE

MODELIS 931

Puikiai padarytas, žemas elektrinis Console Cabinet'as; gražiai išrodo. Jis tikrai patiks jums su savo pilnu, aiškiu balsu ir išžiura. Pilnai įrengtas, su tubomis

\$179.50

Mainome ant jūsų seno Radio ar Fonografo Lengvų išmokėjimai

Jos. F. Budrik, Inc.

3417-21 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 4705

CHICAGOS ZINIOS

Svarbus mitingas West-sidės piliečiams

Spalio 11 dieną, 7:30 valandą vakarą, bus mitingas Dvorak parke, prie Cullerton ir Fisk gatvių. Susirinkime bus aiškinaama apie balsavimą už išleidimą 20 milijonų dolerių bondsų nutiesimui Iškeltos Bulvaro (Elevated Boulevard).

Kalbėtojas bus MacGovan, Supt. of Employment in the West Side Parks. Susirinkimui pirmininkaus komisyonierius Joseph Simon.

Bus krutamieji paveikslai, rodantys trafiko susigrudimus, etc.

Dvorak Parko orkestras duos muziką programą.

Visi yra kviečiami atsilankyti. Įžanga valti. Kadangi rimti klausimai bus svarstomi, tai kudičiai susirinkimam nebus leidžiama.

Kviečia George Smith, Dvorak Parko direktorius.

Futbolas pagelbėjo

Jaunas Ralph Taylor, 17 metų, lošia futbolą. Jo gabumams buvo padarytas kvotimas šioms dienomis. Vakare jo motina, p-nia Taylor, sumanė pamatyti, ką veikia jos vyras Andrew Taylor. Gerai, ji ir sunus pasekė tėvą. O tėvas tuo laiku jis susitiko jau su mergina. Bet pamatęs pačią ir sunį jis leidosi bėgti kaip greitai galėdamas. Bet sunus neveltui futbolą lošia. Jis ėmė vyti tėvą ir pasivijęs griebė už kelių. Abu pavirto, bet sunus ant viršaus. Atvykusi policija nugabeno tėvą į kazėką, pernaktoti.

Banditai apiplėšė spulką

Penki ginkluoti banditai padarė holdapą Ceska-Kalifornie Building and Loan Ass'n ofice, 2419 So. Albany Ave. Pasislėvė \$4,600.

Automobilistų "nelaimės"

Pirmadienį buvo vadinama "safety" diena. 636 automobilistai, nesilaikijusių trafiko reguliacijų, gavo tiketus. Tai buvo "nelaimės" automobilistams.

Banditai veikia

Trys banditai atkankė Kraus Bros. and Loewy įstaigą drabužiams dažyti ir valyti. Jie privertė buvusias ofise merginas atidaryti dvi saugiasias sėpas. Banditai pasislėvė \$3,500. Kalbamos įstaigos ofisas randasi adresu 3517 West Madison st.

STANISLOVAS BUDO

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 7 dieną, 12:30 valanda po pietų, 1929 m., sulaukęs 57 metų amžiaus, gimęs Raseinų apskr. ir miestely. Amerikoje išgyveno 22 metus. Paliko dideliame nuoludime moterį Aleksandra, po tėvais Ališauskaitė, tris sunus — Mečišlova, Viktorą ir Ignacia, brolių Viktorą ir giminės, o Lietuvoje brolių Vincėntą. Kunas pašarvotas randasi 2719 W. 38 St.

Laidotuvės įvyks pėtnyčio, spalio 11 dieną, 8 val. ryte iš namų 1 Nekalto Prasidejimo P. S. parapijos bažnyčia. Kurioje atsišus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Stanislovo Budo giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuludę liekame,

Moteris, Sunai, Brolis ir Giminės.

Laidotuvės patarnauja graborius Edelekis, tel. Yards 1741

Dainuos šiandie Vilniaus dienos apvaikščiojime

SOFIJA PASKEVICIUTE
dainuos šiandie vakare Lietuvių Auditorijoje dideliame gedulingame masiniame mitinge paminėjimui lenkų užgrobito Vilniaus.
P-lė Paskeviciute yra žymi dainininkė, plačiai žinoma amerikiečiams, bet labai mažai dainavusi lietuviams. Dabar bus gera proga išgirsti ją dainuojant dideliame parengime. Tad visi šiandie bukime Lietuvių Auditorijoje.

Basbolo lošiai Chicagoy prasidėjo vakar

Vakar prasidėjo Chicagos basbolo lošiai, vadinami "World Series". Pažiūrėti lošio vakar susirinko apie 50,000 žmonių. Lošiai eina Cubs parke.

Kandidatų visuomet daugiau, negu vietų

Neseniai buvo paskelbta reikalavimas žmonių, kurie norėtų dirbti kaip sunų gaudytojai. Darbininkų reikėjo 17, o padavė aplikacijas net 700.

Sėkama, kad Chicagono basbolo lošių pažiūrėti suvažiavę tiek žmonių, kad vidurmiestio viešbučiuose jaučiama stoka kambarių visiems jiems apsišotti.

Domicelė Neffienė
po tėvais Kavaliauskaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 6 d., 2:30 val. po pietų, 1929 m., sulaukęs 43 metų amžiaus. Gimęs Bernatoniai kaime, Panevėžio apskr. Amerikoje išgyveno 21 metus. Paliko dideliame nuoludime moterį Vladislava, sunų Vladislava, 16 m., dukterį Genovaitę, 14 m., seserį Karolina, du brolius — Aleksa ir Jurgį ir giminės Amerikoje; Lietuvoje paliko seną motinėlę, brolių Petrą, seserį Veroniką ir giminės.

Kunas pašarvotas randasi 2435 S. Leavitt St.

Laidotuvės įvyks ketverge, spalio 10 d., 9 val. ryte iš namų į Aušros Vartų parapijos bažnyčia, kurioje atsišus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domicelės Neffienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuludę liekame,

Vyras, Sunus, Duktė, Sesuo, Broliai ir Giminės.

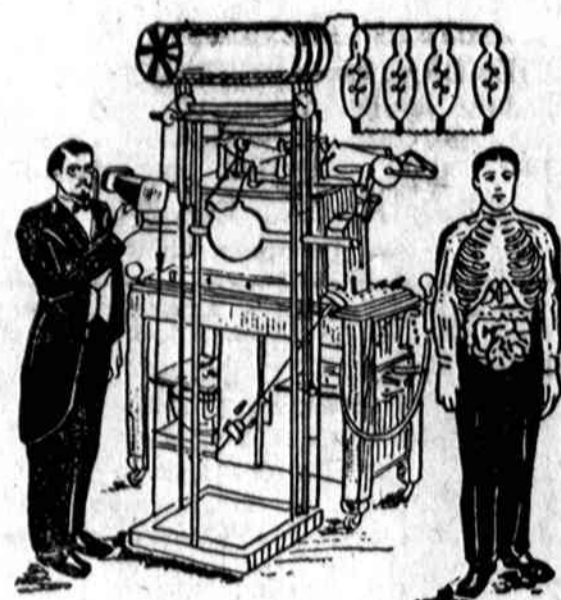
Laidotuvėse patarnauja graborius Butkus, Tel. Canal 3161.

10 PIECE COSMETIC SET \$1.97

This is a Famous Vivanti set and includes face powder, 1.00; Rouge, 75c; Tissue Cream \$1.00, Depilatory \$1.00, Facial Astringent \$1.75, Bath Salt 1.00, Toilet Water \$1.25, Perfume \$2.75, Brilliantine 75c, Skin Whitener 75c. Total Value \$12.00. Special price, \$1.97 for all ten pieces to introduce this line.

Vardas .....
Adresas .....

Bea Van 580-5th Avenue, New York

Specialistas gydymui chronišku ir nauju ligy. Jai kiti nesėkmingi jumi išgydyti, atlauskit pas mane. Mano planas išgydinti: mas addens jumi tikra ligy ir jai ne apsimeta jumi gydyti, sveikata jumi sugrąžinti pas tikra specialistą, kuris nekad jumi kur ir kas jumi skauda, bet pats pasakys kur galutino išgydymo — kas jumi yra.

Dr. J. E. Zaremba
20 W. Jackson Blvd., netoli State St. Kambarys 1016
Imkit elevatorių
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlioj nuo 10 ryto iki 1 po pietų.

Universal Restaurant
Gardus, sveiki lietuviški valgiai ir mandagus patarnavimas.
A. A. NORKUS, sav.
750 West 31st St.

Lietuvės Akušerės
MRS. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoji vietoj
6109 South Albany Avenue

METINIS PAMINĖJIMAS MIRTIES
JOANOS JOKIENĖS

Kuri persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 11 d., 1928 m. Pamaldos už velionės sielą atsišus šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, Bridgeporte, spalio 11 d., 7 val. ryte. Visi giminės, draugai ir pažįstami velionės Joanos ir mano, esate nuosirdžiai kviečiami atsilankyti į šventas pamaldas čia minimo dienoj.

Kviečia,

Antanas Jakas vyras ir dukters, Rozalija ir Selvestra.

IGN. J. ZOLP
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

1646 W. 46th St.
Telefonas Boulevard 5208
1327 So. 49 Ct.

A. PETKUS
Graborius ir Balzamuotojas
Mes suteikiame mandagu, draugiška patarnavimą OFISAS
3238 So. Halsted Street
Tel. Victory 4088-89
4424 So. Rockwell St.
Virginia 1290

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų išdirbystės.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
4238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Akių Gydytojai

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme ainių del visokių akių
John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

Eksperatas tyrimo akių ir pritaikymo ainiui
1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštās
Patebskit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtu valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

STUCHLIK'O
ST. VITUS DANCE GYDUOLES
Tai yra geriausias importuotos gyduoles gydymui šv. VITO SOKIO (St. Vitus Dance) ir NERVU ligų.
Parduoda tikrai
EDWARD STUCHLIK
6243 W. 22nd St. Berwyn, Ill.
Tel. Berwyn 1201

Graborius
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyria.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. Lulevich
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
Automobilių patarnavimas teikiamas visokiems reikalam. Moderniška kopyčia veibui.
3102 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

BUTKUS
UNDERTAKING CO.
P. B. Hadley Lie.
Kopyčia dykal.
710 W. 18th Street
Canal 8161

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas
2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.
Patarnauja laidotuvėse kypuonikausiai. Reikale mieldži atsišaukti, o mano darbu busite užsėndinti.
Roosevelt 2515-2516
Telefonas Yards 1138

Stanley P. Mažeika
Graborius ir Balzamuotojas
Moderniška Kopyčia Dovanai
Turio automobilis visokiems reikalam. Kaina prieinama.
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

1646 W. 46th St.
Telefonas Boulevard 5208
1327 So. 49 Ct.

A. PETKUS
Graborius ir Balzamuotojas
Mes suteikiame mandagu, draugiška patarnavimą OFISAS
3238 So. Halsted Street
Tel. Victory 4088-89
4424 So. Rockwell St.
Virginia 1290

J. F. RADZIUS
PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJ

Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau, negu kiti todėl, kad priklausan prie grabų išdirbystės.

OFISAS:
668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174
SKYRIUS:
4238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4088

Akių Gydytojai

25 Metų Patyrimo
Pritaikyme ainių del visokių akių
John Smetana, O. D.
OPTOMETRISTAS

Eksperatas tyrimo akių ir pritaikymo ainiui
1801 South Ashland Avenue
Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštās
Patebskit mano iškabas
Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtu valandų. Room 8.
Phone Canal 0523

Akių Gydytojai

Pastaba: Mano ofisas dabar randasi naujoji vietoj

DR. VAITUSH, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Palengvins akių itempimas, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso kreivias akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prieiranga teisingai ainius. Visuose atsitikimuose ezaminavimas daromas su elektra, norodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. po pietų.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1
3265 So. Halsted St.

ŽMOGAUS AKIS

yra taip dalikatnas sudėjimas, jog maža dalis žmonių supranta apie jos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai pritaikintais ainiiais. Bukite daug atsargesni kas da siulo už dyka egzaminavimą, pusę kainos, arba pederial siulo ainius valkščiadamai iš namų namus. Praktikuojanti ant akių, perleidau daugiau 20 tukstantų ypatų ir turio 20 metų praktikos.
Jei abejojai apie savo akis, eik pas
Dr. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Phone Boulevard 6487
4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.
Phone Kenwood 1752
Canal 0084

Dr. K. NURKAITIS
Optometristas
Examinuoja akis ir prirenku ainius. P-no Roslavičiaus aplikoj, nuo 6:30 — 9 vakarais
2028 So. Halsted St.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
3147 S. Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandai vakare

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Avenue, Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1 iki 3 po pietų 6 iki 8 vak.
Tel. Brunswick 4983
Namy telefonas Brunswick 0597
Ultravioletinė šviesa ir diathermia

A. L. Davidonis, M.D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 8 valandai vakar
part šventadienio ir ketvirtadienio

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Corn. Leavitt St.)
Val.: 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.
Telefonas Republic 7868
CHICAGO, ILL.

DR. MARGERIS
Gydytojas ir Chirurgas
3421 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.
Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

Ofiso ir Rez. Tel Boulevard 5018

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare
Rez. 3201 South Wallace Street

DR. S. Zmuidzinis
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: Utarninke, Kettergero ir Subatoj nuo 5:30 iki 7 val. vak.
1410 W. Monroe Street
Phone Monroe 6380

Phone Canal 2118
Valandos: 6—8 vakare.

Lietuviai Gydytojai

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 6257

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 1989

DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 8 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Avenue
Netoli 46th St. Chicago, Ill

Res. tel. Van Buren 5858

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Suite 205, 1579 Milwaukee Ave.
Tel. Brunswick 0624
Valandos: nuo 2 iki 7:30 val. vak. kasdien
Nedėliomis nuo 1 iki 2 valandai po pietu

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3.
Prospect 1028
Rez. 2859 S. Leavitt St., Canal 2880
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutarti

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M.D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. M. T. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4601 South Ashland Avenue
Telefonas Boulevard 7820
Rez. 6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930
Valandos 2-4, 6-8, Nedėlioj 10-12

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Lafayette 5820

DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS
X-RAY
4193 Archer Ave.
CHICAGO, ILL.

Tel. Brunswick 0624

DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Ave.
Kambarys 206
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą

Dr. A. P. Kazlauskis
DENTISTAS
4712 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 7589
Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro.
Residence Phone Hemlock 7691

Ivairūs Gydytojai

TIK SUGRIZĖS IS EUROPOS
Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ
1145 Milwaukee Avenue
Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M.
Seredos vakare uždaryta
Nedėlioj pagal sutarti

DR. HERZMAN
— IS RUSIJOS —
Gerai lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo stazias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1025 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietu ir nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Tel. Canal 3119
Residencijos telefonai
South Shore 2238 ar Randolph 6500

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuojas 20 metai
OFISAS
4729 South Ashland Ave., 2 lubos
CHICAGO, ILL.
SPECIALISTAS DŽIOVOS
Moterišku, Vyrišku ir Vaiku ligų
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietu ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena
Phone Midway 2880

Ivairūs Gydytojai

Telefonas Yards 0994

DR. MAURICE KAHN
4631 South Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 8 po piet., 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone Plaza 8200

GYDO

Kraujo, odos, chroniškas
slaptas ligas vyrų ir moterų se nas žaizdas, ligas rectal

Dr. J. W. Beaudette
VIRŠUJ ASHLAND STATE BANKO
1800 So. Ashland Ave.
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4:30 ir nuo 7 iki 10
Nedėlioj nuo 2:30 iki 4:30 po pietu
Telefonas Canal 4464

Ofiso Tel. Victory 6898
Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH
Rusias Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas moteriskų, vyriskų, vaikų ir visų chronišku ligų
Ofisas: 3102 S. Halsted St., Chicago
arti 31st Street
Valandos 10 iki 11 ryto, 2 iki 4 po pietu, ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Nedėliomis ir šventad. 10—12 diena

Advokatai

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietu
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1810
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekviens vakara, išskyrus ketverga.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 1701
Tel. Randolph 0331-0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 vakaro.

3241 S. Halsted Street
Tel. Victory 0562
Val. 7-9 Utarninke, Kettergero ir Subatos vakarais.

J. P. WAITCHUS
ADVOKATAS
52 E. 107th St.
Kampas Michigan Ave.
Tel. Pullman 5950 ir 6377

Miesto ofise pagal sutarti:
127 N. Dearborn St.
Rooms 928 ir 935
Tel. Franklin 4177

John Kuchinskas
Lietuvis Advokatas
2221 W. 22nd St.
Arti Leavitt St.
Telefonas Canal 2552

Valandos 9 ryto iki 8 vakare
Seredoi ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyje
Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Cor. Washington and Clark St.
Ofiso Tel. Central 2978
Namy Tel. Hyde Park 3395

JOHN B. BORDEN
(Jonas Bagdžiūnas Borden)
LIETUVIS ADVOKATAS
105 West Adams St., Room 2117
Telephone Randolph 6727
Vakarais 2151 W. 22nd St. nuo 6-9
Telephone Roosevelt 9090
Namiė 8-9 ryta. Tel. Republic 9600

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
29 So. La Salle St. Room 730
Tel. Central 6390. Val. 9—4.
Rezidencija 6158 S. Talman Av.
Tel. Prospect 3525.

Phone Franklin 2466

Leonas S. Mikelonis
Advokatas
10 So. La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 val.
Phone Boulevard 5897
3315 So. Halsted Street

Telephone Central 6926

F. W. Chernaukas
Advokatas
134 North LaSalle Street
CHICAGO, ILL.
Nuo 9:30 iki 5 val. vak.
Local Office: 1990 S. Union Ave.
Tel. Roosevelt 8710
Val. nuo 6 iki 9 val. vak.

